

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

Ohjeet kansallisille viranomaisille Euroopan keskuspankin kuulemiseen suunnitelmista lainsäädännöksi

Huhtikuu 2025

Sisältö

Esipuhe	2
1 EKP:n neuvoo-antavan toiminnan taustaa	3
2 Neuvoston päätöksen 98/415/EY tavoitteet	6
3 EKP:n kuulemisvelvollisuuden rajat	8
3.1 Lausuntoa pyytävät viranomaiset	8
3.2 Soveltamisalaan kuuluvat suunnitelmat lainsäädännöksi	9
3.3 EKP:n toimivaltaan kuuluvat alat	12
3.4 Täytäntöönpanolainsäädäntö	17
4 Tapaukset, joissa EKP päättää olla antamatta lausuntoa lausuntopyynnön perusteella	20
4.1 Kirjeet, joissa ilmoitetaan lausumatta jättämisestä	20
4.2 Mahdollisuus esittää epävirallinen pyyntö	21
5 Kuulemismenettely	22
5.1 EKP:n kuuleminen tarkoituksenmukaisessa vaiheessa	22
5.2 Lausuntopyyntö	23
5.3 Määrääajat	25
5.4 Vastaanottovahvistus	26
5.5 EKP:n lausunnon valmistelu ja antaminen	27
5.6 Kielijärjestelyt	27
5.7 Lausunnon toimittaminen ja huomioon ottaminen	27
5.8 Julkaiseminen	28
6 EKP:n kuulemisvelvollisuuden noudattaminen	31
7 EKP:n kuulemisvelvollisuuden laiminlyömisestä oikeudelliset seuraukset	32
Liite	34
Neuvoston päätös 98/415/EY, tehty 29 päivänä kesäkuuta 1998, jäsenmaiden viranomaisten velvollisuudesta kuulla Euroopan keskuspankkia suunnitelmista lainsäädännöksi	34

Esipuhe

Ohjeet kansallisille viranomaisille Euroopan keskuspankin kuulemiseen suunnitelmista lainsäädännöksi on jo vuosia ollut hyödyllinen julkaisu kansallisten viranomaisten ja yleisön käyttöön. Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa jäsenvaltiot veloitetaan kuulemaan Euroopan keskuspankkia (EKP) suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Ohjeissa annetaan yksityiskohtaisia tietoja menettelystä, jonka mukaisesti kansallisten viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvissa asioissa. Ohjeet julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 2005, ja niitä päivitettiin vuonna 2015. Nyt ohjeita on jälleen tarpeen päivittää, jotta voidaan ottaa huomioon EKP:n tuoreimmat kokemukset näistä kuulemisista sekä kuluneen vuosikymmenen aikana saadut kokemukset yhteisestä valvontamekanismista (YVM), joka perustettiin vuonna 2014. Ohjeet ovat EKP:n muiden julkaisujen tavoin osoitus EKP:n sitoutumisesta avoimuusperiaatteeseen, ja niillä myötävaikutetaan EKP:n tavoitteiden ja toiminnan tunnetuksi tekemiseen.

EKP on näistä syistä päivittänyt ohjeita, jotta kansallisilla viranomaisilla olisi käytössään EKP:n kuulemisvelvollisuutta koskevat, viimeisimpään käytäntöön perustuvat tiedot ja ohjeet. Tämän vuoksi ohjeissa esitetään EKP:n kuulemista koskevan velvoitteen tavoitteet ja laajuus sekä selvennetään kuulemisessa noudatettavaa menettelyä. Ohjeissa ei voida kuitenkaan antaa ehdottoman varmaa vastausta kaikkia mahdollisia tilanteita varten, joten on edelleen välttämätöntä arvioida tarvetta kuulla EKP:tä tapauskohtaisesti näiden ohjeiden perusteella.

Uskon, että nämä päivitettyt ohjeet lisäävät entisestään tietoisuutta kaikkien osapuolten oikeuksista ja velvollisuuksista sekä ymmärrystä EKP:n neuvoo-antavien tehtävien merkityksestä. Ohjeilla halutaan myös rohkaista kuulemismenettelyn runsaampaan käyttöön ja näin osaltaan edistää jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamista EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla.

Lopuksi haluan painottaa, että lainsäädäntömenettelyyn ja Euroopan keskuspankkijärjestelmään ja/tai eurojärjestelmään osallistuvien kansallisten viranomaisten läheinen yhteistyö on edelleen tärkeää. Olen vakuuttunut siitä, että tämä julkaisu tukee jatkossakin kaikkien osapuolien etujen mukaista tiivistä yhteistyötä.

Frankfurt am Mainissa huhtikuussa 2025

Frank Elderson
EKP:n johtokunnan jäsen

1 EKP:n neuvoo-antavan toiminnan taustaa

Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa ('perussopimus ') EKP:lle annetaan neuvoo-antavia tehtäviä unionin säädöksiä koskevien ehdotusten ja jäsenvaltioiden lainsäädäntöä koskevien suunnitelmien suhteen EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. EKP:n neuvoo-antavien tehtävien oikeudellisena perustana on perussopimuksen 127 artiklan 4 kohta ja 282 artiklan 5 kohta, joiden sanamuoto toistetaan Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön ('EKPJ:n perussääntö') 4 artiklassa.

Kansallisia viranomaisia koskevat säännökset EKP:n kuulemisesta on vahvistettu neuvoston päätöksessä 98/415/EY¹ (jäljempänä 'päättös 98/415/EY'), joka tuli voimaan 1.1.1999 ja jota sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioihin. Vuoteen 2004 saakka EKP antoi vuosittain keskimäärin 30 lausuntoa kansallisten viranomaisten pyynnöstä. Jäsenvaltioiden määrä kasvoi vuosina 2004, 2007 ja 2013, ja EKP:n suunnitelmista lainsäädännöksi antamien lausuntojen määrä vaihteli vuodesta 2004 vuoteen 2007, mutta trendi oli kaiken kaikkiaan nouseva: 30 lausuntoa vuonna 2004, 48 lausuntoa vuonna 2005, 52 lausuntoa vuonna 2006 ja 35 lausuntoa vuonna 2007. Rahoitusmarkkinoilla vuodesta 2008 saakka vallinneen levottomuuden myötä suunnitelmista kansalliseksi lainsäädännöksi annettujen EKP:n lausuntojen määrä kasvoi merkittävästi vuosina 2008–2014, ja huippuvuonna 2012 lausuntojen määrä oli 95.

Vuodesta 2015 lähtien suunnitelmista kansalliseksi lainsäädännöksi annettujen lausuntojen määrä on palannut rahoitusmarkkinoiden kriisiä edeltäneelle tasolle: 52 lausuntoa vuonna 2015, 35 lausuntoa vuonna 2023 ja 38 lausuntoa vuonna 2024. EKP teki vuonna 2015 myös merkittävän strategisen päätöksen, joka vaikuttaa sen suunnitelmista lainsäädännöksi antamien lausuntojen määrään: se päätti, että lausuntoa ei pitäisi antaa kansallista lainsäädäntösuunnitelmaa koskevan lausuntopyynnön perusteella, jos EKP katsoo, että suunnitelmat lainsäädännöksi koskevat sen toimivaltaan koskevia aloja vain hyvin vähän. Tämän päätöksen seurauksena vuosina 2016–2024 niiden tapahtumien määrä, joissa EKP pidättyi antamasta lausuntoa kansallisten pyyntöjen perusteella, jakautui vuosittain seuraavasti: 2016 (25), 2017 (20), 2018 (4), 2019 (12), 2020 (12), 2021 (24), 2022 (15), 2023 (21), 2024 (19). On kuitenkin tärkeää korostaa, että päätöksen 98/415/EY mukainen velvollisuus kuulla EKP:tä pysyy voimassa ja muuttumattomana, vaikka lainsäädäntösuunnitelmat näyttäisivät koskevan EKP:n toimivaltaan kuuluvia aloja vain hyvin vähän. EKP:n kuuleminen on kaksivaiheinen prosessi. Ensimmäinen vaihe on alkuperäinen velvoite kuulla EKP:tä, jos ehdotetut unionin oikeussäädökset tai jäsenvaltioiden suunnitelmat lainsäädännöksi koskevat (edes vähän) EKP:n toimivaltaan kuuluvia aloja. Toinen vaihe on EKP:n arviointi, joka saattaa johtaa

¹ Neuvoston päätös, tehty 29 päivänä kesäkuuta 1998, jäsenmaiden viranomaisten velvollisuudesta kuulla Euroopan keskuspankkia suunnitelmista lainsäädännöksi (EUVL L 189, 3.7.1998, s. 42). Päätöksen 98/415/EY teksti on näiden ohjeiden liitteenä.

lausunnon antamiseen – tai kirjeeseen, jossa ilmoitetaan lausumatta jättämisestä, kun suunnitelmat lainsäädännöksi koskevat vain hyvin vähän EKP:n toimivaltaan kuuluvia aloja eivätkä vaikuta niihin merkittävästi. Tämä koskee myös tapauksia, joissa ainoana tarkoituksena on unionin lainsäädännön täytäntöönpano, kuten näiden ohjeiden 5.1 jaksossa kuvataan.

Perussopimuksen 127 artiklan 4 kohta:

”4. Euroopan keskuspankkia kuullaan:

- ehdotuksista unionin säädöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla
- suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla, mutta niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa 129 artiklan 4 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen; tällöin EKP:tä kuulevat kansalliset viranomaiset.

Euroopan keskuspankki voi toimivaltaansa kuuluvilla aloilla antaa lausuntoja asianomaisille unionin toimielimille, elimille ja laitoksille sekä kansallisille viranomaisille.”

Perussopimuksen 282 artiklan 5 kohta:

”5. Euroopan keskuspankkia kuullaan sen toimivaltuuksiin kuuluvilla aloilla kaikista esityksistä unionin säädöksi sekä esityksistä kansallisen tason sääntelyksi, ja se voi antaa lausuntoja.”

EKPJ:n perussäännön 4 artikla:

”Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohdan mukaisesti

a) EKP:tä kuullaan:

- ehdotuksista unionin säädöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla;
- suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla, mutta niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa 41 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen; tällöin EKP:tä kuulevat kansalliset viranomaiset;

b) EKP voi toimivaltaansa kuuluvilla aloilla antaa lausuntoja unionin toimielimille, elimille ja laitoksille sekä kansallisille viranomaisille.”

EKPJ:n perussäännön 25.1 artikla:

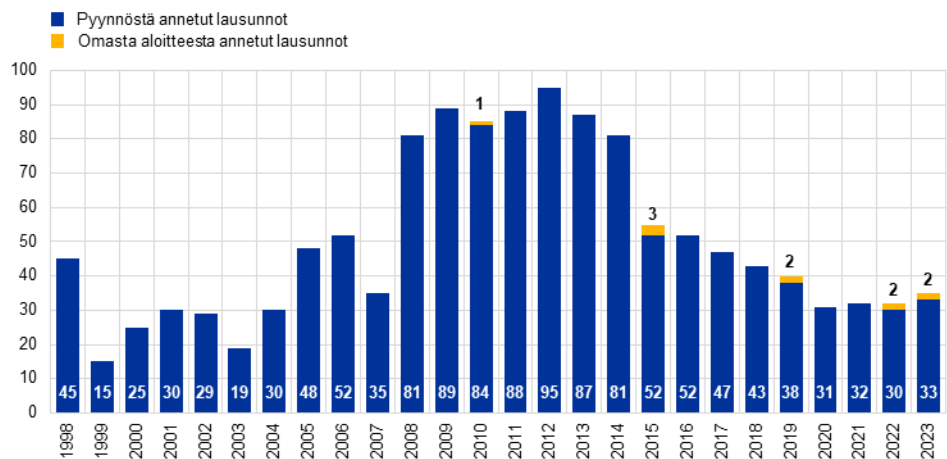
”EKP voi antaa lausuntoja neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioiden toimi valtaisille viranomaisille, ja nämä voivat kuulla sitä yhteisön sellaisen lain säädännön soveltamisalasta ja soveltamisesta, joka koskee luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän vakautta.”

Päätöksen 98/415/EY sanamuoto on melko yleisluontoinen. Jotta päätös olisi tehokas, kansallisten lainsäätäjien on ymmärrettävä perusteellisesti a) päätöksen

tavoitteet, b) EKP:n kuulemisvelvollisuuden laajuus, c) sovellettava menettely ja d) se, miten kuulemisvelvollisuuden noudattamatta jättäminen saattaa vaikuttaa kyseessä olevan lainsäädännön laillisuuteen. Nämä ohjeet pohjautuvat päätöksen 98/415/EY soveltamisesta vuodesta 1999 alkaen saatuihin kokemuksiin, ja niiden tavoitteena on antaa tietoa näistä neljästä seikasta kaikille kansallista lainsäädäntöä valmisteleville viranomaisille, jotta nämä olisivat kaikilta osin tietoisia oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Ohjeisiin sisältyy myös suosituksia kuulemismenettelyn tehokkuuden varmistamiseksi. Ohjeet eivät voi kuitenkaan antaa ehdottoman varmaa vastausta kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin, joten on olennaisen tärkeää arvioida tarvetta kuulla EKP:tä tapauskohtaisesti näiden ohjeiden mukaisesti. EKP rohkaisee viranomaisia tarkastelemaan äskettäin annettujen lausuntojen ja lausumatta jättämisestä ilmoittavien kirjeiden luetteloa (ks. 6.8.1 jakso) EUR-Lexissä tällaisen tapauskohtaisen arvioinnin taustaksi.

Kuvio 1

EKP:n kansallisten viranomaisten pyynnöstä antamien lausuntojen määrä, mukaan lukien sen omasta aloitteestaan antamat lausunnot (merkitty eri värillä).

Lähde: EKP, tiedot EUR-Lexistä.

2 Neuvoston päätöksen 98/415/EY tavoitteet

Euroopan unionin tuomioistuin (unionin tuomioistuin) selvensi asiassa OLAF antamassaan tuomiossa² perussopimuksen 127 artiklan 4 kohdan tavoitteita, jotka koskevat velvollisuutta kuulla EKP:tä kaikista sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla tehtävistä unionin säädösesityksistä. Unionin tuomioistuimen mukaan tällä velvollisuudella ”pyritään olennaisilta osiltaan varmistamaan – – että tällainen säädös annetaan vasta, kun on kuultu elintä, joka on kyseisellä yhteisön alalla käyttämänsä nimenomaisen toimivallan ja suuren asiantuntemuksena ansiosta erityisen pätevä myötävaikuttamaan hyödyllisesti kyseisen säädöksen antamiseen.”

Vaikka OLAF-tuomio koskee unionin toimielinten velvollisuutta kuulla EKP:tä unionin säädösesityksistä, se selkiyttää myös jäsenvaltioiden velvollisuutta kuulla EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi. OLAF-tuomiosta voidaan päätellä, että päätöksen 98/415/EY pääasiallisena tavoitteena on antaa EKP:lle mahdollisuus siihen, että se voi antaa asiantuntijana kansallisille lainsäätäjille tarkoituksenmukaisena ajankohtana ohjeita suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Näiden ohjeiden tarkoituksena on varmistaa, että kansallinen lainsäädäntö a) myötävaikuttaa EKP:n ja/tai Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) tavoitteiden saavuttamiseen, b) on sopusoinnussa eurojärjestelmän/EKPJ:n ja/tai EKP:n lainsäädännön kanssa ja c) on linjassa eurojärjestelmän/EKPJ:n tavoitteiden ja/tai EKP:n politiikkojen kanssa.

Päätöksessä 98/415/EY vahvistettu EKP:n kuulemista koskeva velvollisuus on tarkoitettu toimimaan ennaltaehkäisevänä järjestelmänä, jonka avulla estetään mahdolliset ristiriitaisesta tai epä johdonmukaisesta kansallisesta lainsäädännöstä johtuvat ongelmat. Kuulemisen on siksi tapahduttava silloin, kun lainsäädäntö on vielä valmisteluvaiheessa, ja tarkemmin sanottuna vaiheessa, jossa kyseistä lainsäädäntöä valmistelevat ja lainsäätäjänä toimivat viranomaiset voivat tarkoituksenmukaisella tavalla ottaa EKP:n lausunnon huomioon.

EKP:n kuulemisvelvollisuus on käytännössä antanut jäsenvaltioille mahdollisuuden varmistaa, että kansallinen lainsäädäntö, mukaan lukien kansallisten keskuspankkien perussäännöt, on sopusoinnussa perussopimuksen ja EKPJ:n perussäännön kanssa, kuten perussopimuksen 131 artiklassa ja EKPJ:n perussäännön 14.1 artiklassa määrätään.

Päätöksessä 98/415/EY vahvistetulla kuulemismenettelyllä on myös muita etuja. Se on hyvä keino vaihtaa tietoja ja asiantuntemusta. Kuuleminen on myös tärkeä väline, jonka avulla EKP pysyy ajan tasalla jäsenvaltioiden lainsäädäntöhankkeista EKP:n

² Tuomio C-11/00, komissio v. EKP, EU:C:2003:395, erityisesti tuomion 110 ja 111 kohta. Tässä tuomiossa hyväksyttiin komission kanne ja kumottiin petosten torjunnasta 7 päivänä lokakuuta 1999 tehty Euroopan keskuspankin päätös EKP/1999/5 (EYVL L 291, 13.11.1999, s. 36). Tuomio on merkittävä siksi, että siinä selkeytettiin EKP:n neuvoo-antavaa roolia, sillä yhteisöjen tuomioistuin tarkasteli EKP:n pyynnöstä ensimmäistä kertaa perussopimuksen 127 artiklan 4 kohdan tavoitteita.

toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Lausuntopyyntöön kohteena olevia lainsäädäntöesityksiä tarkastellessaan EKP kartuttaa asiantuntemusta, joka on hyödyksi sen oman kannan muotoilua varten, esimerkiksi käsiteltäessä samankaltaisia kysymyksiä unionin tai kansainvälisillä foorumeilla. Vaikka EKP:n lausunnoissa otetaan huomioon kansallisen lainsäädännön erityispiirteet, ne edistävät jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen yhdenmukaisuutta EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla, ja ne parantavat osaltaan kansallisen lainsäädännön laatua, sillä ne perustuvat asiantuntemukseen, jota EKP on tehtäväänsä hoitaessaan kartuttanut³. Unionin tuomioistuin voi myös ottaa EKP:n lausunnot huomioon lähtenä oikeudenkäynneissä, jotka koskevat asianomaisen lainsäädännön yhteensopivuutta perussopimuksen kanssa, ja kansalliset tuomioistuimet voivat tukeutua niihin kyseisen kansallisen lainsäädännön tulkintaa ja pätevyyttä koskevissa oikeudenkäynneissä.

Muiden unionin toimielinten lausuntojen tavoin EKP:n lausunnot eivät ole sitovia, kuten perussopimuksen 288 artiklan viidennessä kohdassa määrätään. Kansallisten lainsäätäjien ei toisin sanoen tarvitse noudattaa EKP:n lausuntoa. Päätöksellä 98/415/EY perustetun järjestelmän tarkoituksena on kuitenkin varmistaa, että kansallinen lainsäädäntö hyväksytään vasta sen jälkeen, kun EKP:n lausunto on otettu asianmukaisella tavalla huomioon. Järjestelmä on osoittautunut tehokkaaksi, eivätkä kansalliset lainsäätäjät ole yleensä halunneet hyväksyä EKP:n kannan kanssa ristiriidassa olevaa lainsäädäntöä, vaan ovat ennemmin muuttaneet esitystä tai jopa peruneet sen.

Kuulemisvelvollisuus tukee myös EKP:n ulkoista viestintää suhteessa suureen yleisöön ja markkinoihin. EKP:n yleisiin tavoitteisiin kuuluu avoimuuden edistäminen, ja siksi kansallisten viranomaisten pyynnöstä annetut lausunnot julkaistaan yleensä EUR-Lexissä heti kun ne on annettu ja toimitettu lausuntoa pyytäneelle viranomaiselle.

---

³ Ks. asiassa C-11/00 annetun julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 140 kohta, joka vahvistettiin unionin tuomioistuimen kyseisessä asiassa antaman tuomion 110 kohdassa.

3 EKP:n kuulemisvelvollisuuden rajat

3.1 Lausuntoa pyytävät viranomaiset

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 ja 2 kohta:

”1. Jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan perustamissopimuksen mukaisesti kuuluvilla aloilla – –.

2. Edellisessä kohdassa esitetyn lisäksi on muiden kuin osallistuvien jäsenvaltioiden viranomaisten kuultava EKP:tä suunnitelmista rahapolitiikan välineitä koskevaksi lainsäädännöksi.”

3.1.1 Soveltamisalaan kuuluvat viranomaiset

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdassa selvennetään, että velvollisuus kuulla EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla koskee ”jäsenvaltioiden viranomaisia”. Koska päätöstä 98/415/EY sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioihin, jäsenvaltioiden viranomaisilla ei tarkoiteta ainoastaan sellaisten jäsenvaltioiden viranomaisia, joiden rahayksikkö on euro (euroalueen jäsenvaltiot), vaan myös sellaisten jäsenvaltioiden viranomaisia, joiden rahayksikkö ei ole euro (euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot).

Päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden viranomaisilla tarkoitetaan ”lainsäädäntöä valmistelevia viranomaisia”. Lisäksi päätöksen 98/415/EY 4 artiklasta seuraa, että lausuntoa pyytävä viranomainen voi olla eri viranomainen kuin ”lainsäätäjänä toimiva viranomainen” ja ”lakiesitystä valmisteleva viranomainen”.

Käytännössä monet erilaiset viranomaiset ovat pyytäneet lausuntoa EKP:ltä. Silloin kun kansallinen parlamentti hyväksyy kyseisen lainsäädännön, lausuntoa on yleensä pyytänyt EKP:n toimialaan kuuluvan lainsäädännön valmistelusta vastaava ministeri. Velvollisuus kuulla EKP:tä kuuluu parlamentille siinä tapauksessa, että lakiesityksen on tehnyt kansallisen parlamentin jäsen eikä hallitus, kuten näiden ohjeiden 3.1.2 jaksossa selitetään yksityiskohtaisemmin. Joskus lausuntopyyntö esitetään sääntelyviranomaisen puolesta toimivien kansallisten keskuspankkien kautta. Myös kansalliset keskuspankit ja kansalliset toimivaltaiset viranomaiset pyytävät lausuntoa EKP:ltä sääntelyviranomaisena tai toisinaan oman norminantovaltansa perusteella.

Jossain muussa menettelyssä annettavan lainsäädännön osalta EKP:n lausuntoa pyytää yleensä viranomainen, jolla on toimivalta hyväksyä kyseisen säädös, esimerkiksi kansallisen hallituksen asianomainen jäsen.

EKP:n lausuntoa ovat lisäksi pyytäneet myös sellaiset kansalliset viranomaiset, jotka oikeudellisesti tai tosiasiallisesti osallistuvat lainsäädäntömenettelyyn, kuten kansalliset keskuspankit, valvontaviranomaiset, kilpailuviranomaiset, rahanpesun torjunnasta vastaavat viranomaiset tai erityiselimet, kuten euroon siirtymisestä vastaavat elimet. Näissä tapauksissa EKP:n kanta on ollut, että lausuntopyynnöt ovat päteviä, mikäli on ilmeistä, että kyseiset viranomaiset toimivat lakiesitystä valmistelevan tai lainsäätäjänä toimivan viranomaisen puolesta.

3.1.2 Kansallisten parlamenttien rooli

Päätöksessä 98/415/EY tarkoitettuja lainsäädäntöä valmistelevia viranomaisia voivat olla myös kansalliset parlamentit silloin, kun ne käsittelevät yhden tai useamman jäsenensä lakiesityksiä EKP:n toimialaan kuuluvilla aloilla⁴. Kansallisten parlamenttien on ratkaistava omien menettelysääntöjensä perusteella, miten ne täyttävät velvollisuutensa toimittaa yhden tai useamman jäsenensä esittämät EKP:n toimialaan kuuluvat lakiesitykset EKP:lle ennakkolausuntoa varten varmistaakseen sekä sen, että tällaiset lausuntopyynnöt tulevat EKP:n tietoon sen jälkeen, kun ne on sisällytetty kansallisen parlamentin lainsäädäntösuunnitelmaan, että sen, että EKP:lle annetaan riittävästi aikaa lausuntonsa antamista varten. Koska kansallinen parlamentti – eivätkä niinkään sen yksittäiset jäsenet – on perussopimuksen 127 artiklan 4 kohdassa ja EKPJ:n perussäännön 4 artiklassa tarkoitettu ”kansallinen viranomainen” ja päätöksessä 98/415/EY tarkoitettu ”jäsenvaltion viranomainen”, EKP pidättäytyy antamasta lausuntoja pyynnöstä, jonka on esittänyt yksi tai useampi kansallisen parlamentin jäsen, jos on ilmeistä, että kansallinen parlamentti ei ole hyväksynyt tätä lausuntopyyntöä menettelysääntöjensä mukaisesti.

Lausuntopyynnön esittäjänä voi olla kansallinen parlamentti myös silloin, kun EKP:n lausuntoa pyytää omasta aloitteestaan toimiva kansallinen hallitus lakiesityksestä, jonka on tehnyt kansallisen parlamentin jäsenten kansallisen lainsäädännön mukaan.

3.2 Soveltamisalaan kuuluvat suunnitelmat lainsäädännöksi

Päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 1 kohta:

”1. Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

--

”suunnitelmilla lainsäädännöksi” lainsäädäntöä, jossa sen jälkeen, kun siitä on tullut oikeudellisesti sitova ja jäsenvaltion alueella yleisesti sovellettava, annetaan säännöksiä, jotka koskevat rajoittamatonta tapausten määrää ja jotka kohdistuvat rajoittamattomaan luonnollisten tai oikeushenkilöiden joukkoon.”

⁴ Tämä pätee myös sellaisiin tapauksiin, joissa parlamentin jäsenet tekevät hallituksen lakiesityksiin muutosehdotuksia, joiden vuoksi lakiesitys kuuluu johonkin EKP:n toimivaltaan kuuluvista aloista.

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä ”suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla”. Käsite ”suunnitelma lainsäädännöksi” määritellään päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 1 kohdassa. Määritelmällä viitataan lainsäädäntöön, jossa sen jälkeen, kun siitä on tullut oikeudellisesti sitova ja jäsenvaltion koko alueella (tai maantieteellisesti erillisellä alueella) yleisesti sovellettava, annetaan säännöksiä, jotka koskevat ”rajoittamatonta tapausten määrää ja jotka kohdistuvat rajoittamattomaan luonnollisten tai oikeushenkilöiden joukkoon”. Määritelmä kattaa sellaiset hallituksen valmistelemat suunnitelmat lainsäädännöksi, joista tulee niiden hyväksymisen jälkeen voimassa olevaa lainsäädäntöä, voimassaolon kestosta riippumatta.

Määritelmä ei kuitenkaan kata sellaisia suunnitelmia lainsäädännöksi, joiden yksinomainen tarkoitus on unionin direktiivien saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä, kuten päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 2 kohdassa säädetään. EKP katsoo, että tämä poissulkeminen ei koske lainsäädännön täytäntöönpanotapauksia, joissa kansallinen lainsäätävä käyttää harkintavaltaa ja vaikuttaa merkittävästi EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin, erityisesti EKP:n tai eurojärjestelmän rooliin ja tehtäviin, muun muassa antamalla kansalliselle keskuspankille uuden tehtävän tai muuttamalla kansallisen keskuspankin olemassa olevaa tehtävää merkittävästi⁵.

EKPJ:n perussäännön 25.1 artiklassa selvennetään niin ikään, että EKP voi antaa neuvoja ja lausuntoja jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille unionin sellaisen lainsäädännön täytäntöönpanosta, joka koskee luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän vakautta.

EKP kiinnittää asianmukaisesti huomiota siihen, ovatko suunnitelmat lainsäädännöksi, joista siltä pyydetään lausuntoa, tosiasiallisesti päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja suunnitelmia lainsäädännöksi, eikä se yleensä anna lausuntoa, jos näin ei ole.

3.2.1 Oikeudellisesti sitova lainsäädäntö

Velvollisuus kuulla EKP:tä ei rajoitu sellaisiin suunnitelmiin lainsäädännöksi, jotka tulevat parlamentin hyväksyttäviksi. Päätöksen 98/415/EY soveltamisala kattaa oikeudellisesti sitovan lainsäädännön kokonaisuudessaan, mukaan lukien kansalliseen lainsäädäntöön kuuluvat asetukset ja johdettu lainsäädäntö.

Lain tasoiset asetukset (*decree-law*)

Näitä ohjeita sovellettaessa lain tasoilla asetuksilla tarkoitetaan säännöksiä, jotka hallitus hyväksyy ja saattaa täysimääräisesti voimaan kiireellisyys tai erityisen tarpeen perusteella. Tämän jälkeen parlamentin on ratifioitava asetukset ja/tai muutettava niitä, mikä voi tapahtua heti hyväksymisen jälkeen tai kuukausien kuluttua siitä. Asetuksia on siten pidettävä sellaisina ”suunnitelmia

---

⁵ Ks. näiden ohjeiden 3.4 jakso.

lainsäädännöksi”, joiden osalta on kiireellisyydestä tai erityisestä tarpeesta riippumatta kuultava EKP:tä ennen kuin hallitus hyväksyy ne⁶.

Johdettu lainsäädäntö

EKP:tä ei tarvitse kuulla kaiken johdetun lainsäädännön osalta, mukaan lukien kansallisten keskuspankkien tai valvontaviranomaisten antamat, yleisesti sovellettavat säädökset, joilla pannaan täytäntöön primaarilainsäädäntöä EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Kun otetaan huomioon päätöksen 98/415/EY tavoitteet, EKP:n lausuntoa tulisi pyytää suunnitelmista johdetuksi lainsäädännöksi ainoastaan silloin, kun suunnitellun lainsäädännön aihepiiri liittyy läheisesti EKP:n tehtäviin ja sen vaikutus EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin eroaa kyseessä olevan primaarilainsäädännön vaikutuksesta.

3.2.2 Muutokset suunnitelmiin lainsäädännöksi

EKP:tä on tarpeen kuulla lainsäädäntösuunnitelmia koskevista muutoksista silloin, kun EKP:lle lausuntoa varten jo toimitettuun esitykseen tehdään sen olennaiseen sisältöön vaikuttavia merkittäviä muutoksia. On tarpeen erottaa toisistaan kaksi eri tapausa. Ensimmäisessä tapauksessa merkittäviä muutoksia esitetään vaiheessa, jossa EKP ei ole vielä antanut lausuntoaan. Tällaisissa tilanteissa EKP odottaa lausuntoa pyytävän viranomaisen toimittavan sille muutetut suunnitelmat lainsäädännöksi niin pian kuin mahdollista, jotta lausunto voi perustua niiden viimeisimpään sanamuotoon. Toisessa tapauksessa merkittäviä uusia säännöksiä ehdotetaan sen jälkeen, kun EKP on antanut lausuntonsa. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä edellytetään, että unionin toimielimiä kuullaan uudelleen muutetusta suunnitelmasta lainsäädännöksi⁷, ja EKP:lle pitäisi vastaavasti esittää muutoksia koskeva uusi lausuntopyyntö niissä tapauksissa, joissa lainsäädäntöesitykseen on tehty EKP:lle aiemmin kuulemista varten toimitettuun version nähden merkittäviä muutoksia, jotka eivät ole luonteeltaan pelkästään teknisiä. Uutta lausuntopyyntöä ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos muutoksilla pyritään lähinnä noudattamaan EKP:n lausunnossaan esittämää näkemystä. EKP kuitenkin toivoo, että se pidetään ajan tasalla lausuntojen vaikutuksesta ja että se saa tiedon muutosten yksityiskohdista.

⁶ Koska kiireellisyys ja erityinen tarve ovat luonteenomaisia asetusten antamiselle päätöksen 98/415/EY nojalla (ks. näiden ohjeiden 6.3 jakso), lausuntoa pyytävä viranomainen voi asettaa EKP:lle lausunnon antamista varten määräajan, jonka pitäisi tavanomaisissa olosuhteissa olla vähintään yksi kuukausi. Lausuntoa pyytävän viranomaisen on kuitenkin esitettävä syyt kiireellisyydelle.

⁷ Ks. tuomio 41/69, ACF Chemiefarma v. komissio (EU:C:1970:71, 3 kohta), tuomio 817/79, Buyl v. komissio (EU:C:1982:36, 1 kohta), tuomio C-392/95, parlamentti v. neuvosto (EU:C:1997:289, 15 kohta), tuomio C-408/95, Eurotunnel ym. v. SeaFrance (EU:C:1997:532, 46 kohta), tuomio 58/01, Océ van der Grinten NV v. Commissioners of Inland Revenue (EU:C:2003:495, 100 ja 102 kohta).

3.3 EKP:n toimivaltaan kuuluvat alat

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi "sen toimivaltaan perustamissopimuksen mukaisesti kuuluvilla aloilla". Tämä kattaa luonnollisesti sellaiset suunnitelmat lainsäädännöksi, jotka vaikuttavat EKPJ:lle perussopimuksen 127 artiklan 2 kohdan mukaan kuuluviin perustehtäviin (eli unionin rahapolitiikan määrittäminen ja toteuttaminen, valuuttamarkkinatoimien suorittaminen, jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarantojen hallussapito ja hoito sekä maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistäminen) ja perussopimuksen 128 artiklan 1 kohdan mukaisiin tehtäviin (eurosetelien liikkeeseen lasku). EKP:n toimivaltaan kuuluvat lisäksi sellaiset suunnitelmat lainsäädännöksi, jotka vaikuttavat useisiin muihin EKPJ:lle perussopimuksen mukaisesti kuuluviin tehtäviin, etenkin 1) EKP:lle perussopimuksen 127 artiklan 6 kohdan nojalla annettuihin erityisiin tehtäviin, jotka koskevat luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan YVM:ssä liittyvää politiikkaa ja 2) EKP:n tehtävään kerätä EKPJ:n tehtävistä huolehtiakseen kansallisten keskuspankkien avustuksella tarvittavat tilastotiedot ja edistää tilastotietojen keräämistä, laatimista ja jakamista koskevien sääntöjen ja käytäntöjen yhdenmukaistamista sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla EKPJ:n perussäännön 5 artiklan mukaisesti.

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdassa luetellaan useita asiaryhmiä, joiden nimenomaisesti katsotaan kuuluvan EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin. Kansallisten viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista näihin asioihin liittyväksi lainsäädännöksi, vaikka suunnitelma kansalliseksi lainsäädännöksi koskisi EKP:n toimivaltaan kuuluvia aloja vain hyvin vähän eikä vaikuttaisi niihin merkittävästi, jolloin seurauksena voi olla, että EKP päättää olla antamatta lausuntoa⁸.

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohta:

"1. Jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan perustamissopimuksen mukaisesti kuuluvilla aloilla ja erityisesti seuraavien kysymysten osalta:

- valuuttakysymykset,
- maksuvälineet,
- kansalliset keskuspankit,
- raha-, rahoitus-, pankki-, maksujärjestelmä- ja maksutasetilastojen kerääminen, laatiminen ja jakaminen,
- maksu- ja selvitysjärjestelmät,
- rahoituslaitoksiin sovellettavat säännöt siltä osin kuin ne vaikuttavat merkittävästi rahoituslaitosten ja markkinoiden vakauteen."

---

⁸ Ks. näiden ohjeiden 5 jakso.

Yleiskatsaus EKP:n toimivaltaan kuuluvista asioista

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan ja johdanto-osan 3 perustelukappaleen sanamuodon perusteella on selvää, ettei 2 artiklan 1 kohdan luettelo EKP:n toimivaltaan kuuluvista aloista ole tyhjentävä.

Lisäksi päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista rahapolitiikan välineitä koskevaksi lainsäädännöksi, kuten seuraavassa kohdassa käsitellään yksityiskohtaisemmin.

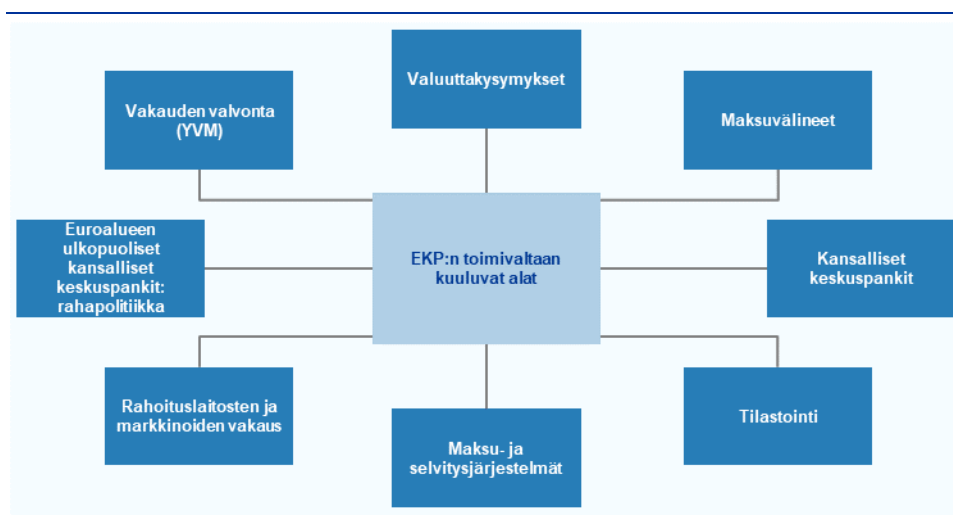
Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 2 kohta:

”2. Edellisessä kohdassa esitetyn lisäksi on muiden kuin osallistuvien jäsenvaltioiden viranomaisten kuultava EKP:tä suunnitelmista rahapolitiikan välineitä koskevaksi lainsäädännöksi.”

Päätöksessä 98/415/EY erotetaan tällä tavoin euroalueeseen kuuluvat jäsenvaltiot ja muut jäsenvaltiot toisistaan siksi, että euroalueen jäsenvaltioissa kansalliset viranomaiset eivät enää pääätä rahapolitiikan välineistä (esim. vähimmäisvarannoista). Päätöksen 98/415/EY johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa selvennetään kuitenkin, ettei velvollisuus kuulla EKP:tä koske euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden viranomaisten tekemiä päätöksiä, joilla ne toteuttavat rahapolitiikkaansa (esim. korkoja koskevia päätöksiä).

Kuvio 1

Yleiskatsaus EKP:n toimivaltaan kuuluvista asioista (ei tyhjentävä)

Lähde: EKP.

3.3.1 Valuuttakysymykset ja maksuvälineet

Valuuttakysymyksiä ja maksuvälineitä koskevat EKP:n lausunnot kattavat monia eri aihealueita. Ne käsittävät esimerkiksi euron käyttöönottoon liittyvät toimenpiteet

(kansallisen rahayksikön muuttaminen euroksi, julkisen ja yksityisen velan muuntaminen euromääräiseksi, hintojen kaksoismerkintä, pyörityssäännöt, mukaan lukien käteismaksuja koskevat pyörityssäännöt esim. 1 ja 2 sentin määräisissä maksuissa, kansallisten viitekursseiden korvaaminen jne.), lailliset maksuvälineet, käteismaksujen rajoittamisen yleisesti tiettyjen kynnysten ylittyessä tai erityisissä tilanteissa (esimerkiksi julkisoikeudelliset sosiaaliturvamaksut, kiinteistöliiketoimet), luottolaitosten käteispalvelujen vähimmäistasojen varmistamisen ja käteisrahan saatavuuden yhteiskunnassa yleisemmin, verokannustimet käteisrahan käytön hillitsemiseksi, seteleitä ja metallirahoja koskevat tekijänoikeudet, väärentämisen torjumisen, seteleiden ja metallirahojen rahayksiköt, tekniset erittelyt, takaisin kiertoon laskemisen sekä aitouden ja kunnan tarkastamisen, digitaalisten maksuvälineiden edistämisen ja sähköisen rahan liikkeeseen laskemisen.

3.3.2 Kansalliset keskuspankit

EKP on antanut lukuisia lausuntoja kansallisia keskuspankkeja koskevista suunnitelmista lainsäädännöksi. Lausunnot koskevat lainsäädäntöä, joka vaikuttaa kansallisten keskuspankkien tai niiden johtokunnan jäsenten asemaan, erityisesti keskuspankin riippumattomuutta koskeviin näkökohtiin. Useat annetuista lausunnoista koskevat kansallisten keskuspankkien eläkejärjestelmiä ja rajoituksia, kansallisten keskuspankkien henkilöstön ja kansallisten keskuspankkien päätöksentekuelinten jäsenten palkkoja sekä kansallisten keskuspankkien pääjohtajien ja päätöksentekuelinten jäsenten nimitysperiaatteita. Myös kansallisten keskuspankkien tehtävistä ja rahapolitiikasta – mukaan lukien perussopimuksen 123 artiklan mukaisen keskuspankkirahoituksen kiellon noudattaminen, kansallisten keskuspankkien valuuttavarannot sekä euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien vähimmäisvarantovaatimukset – on annettu paljon lausuntoja. Muut lausunnot ovat koskeneet muun muassa kansallisten keskuspankkien ja niiden perussääntöjen institutionaalisia muutoksia, niiden kirjanpitoa, osingonmaksuja, pääomitusta, raportointia ja tilintarkastusta, osallistumista kansainvälisten rahalaitosten toimintaan, erityisoikeuksia, salassapitovelvollisuutta ja muita kansallisten keskuspankkien perussääntöjen kattamia kansallisten keskuspankkien toiminnan sääntelyyn liittyviä seikkoja (esim. hätärahoituksena annettava maksuvalmiusapu). EKP:tä on usein myös pyydetty antamaan lausuntoja sellaisista suunnitelmista lainsäädännöksi, jotka koskevat kansallisten keskuspankkien muita kuin EKPJ:ään liittyviä tehtäviä, erityisesti sen arvioimiseksi, ovatko nämä tehtävät sopusoinnussa EKPJ:n tavoitteiden ja tehtävien kanssa⁹.

⁹ Kansalliset keskuspankit saavat EKPJ:n perussäännön 14.4 artiklan mukaan hoitaa muitakin tehtäviä kuin niitä, joista määrätään EKPJ:n perussäännössä, jollei EKP:n neuvosto totea näiden tehtävien olevan ristiriidassa EKPJ:n tavoitteiden ja tehtävien kanssa.

3.3.3 Raha-, rahoitus-, pankki-, maksujärjestelmä- ja maksutasetilastojen kerääminen, laatiminen ja jakaminen

EKPJ:n perussäännön 5 artiklassa vahvistetaan tilastotietojen keräämiseen liittyvä EKP:n toimivalta. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2533/98¹⁰ 4 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on ”järjestettävä omalta osaltaan tilastotietojen keruu ja tehtävä EKPJ:n kanssa kiinteätä yhteistyötä varmistaakseen perussäännön 5 artiklasta johtuvien velvollisuuksien täyttämisen”. EKP on tietoinen siitä, että eri jäsenvaltioiden raportointivaatimukset eroavat toisistaan. Kun EKP:tä kuullaan suunnitelluista kansallisista raportointivaatimuksista, se pyrkii siksi esittämään yleisluontoisia huomioita, joiden tarkoituksena on kiinnittää huomiota seikkoihin, joita voitaisiin täsmentää suunnitelmassa lainsäädännöksi. Merkitykselliset lausuntopyynnöt ovat koskeneet esimerkiksi maksutasetilastojen keräämistä, tilastotietojen toimittamista EKP:n ja EKPJ:n sekä euroalueen ulkopuolisten kansallisten pankkien välillä, erinäisiä rahoitusinstrumentteja ja varallisuutta koskevia kansallisia tietojenantovaatimuksia, luottorekisteriin sisältyvien tietojen laajuutta, tiettyjen tietojen raportointia rahoitusmarkkinoiden vakauden varmistamiseksi, pääsyä keskeisiin luottorekistereihin, AnaCredit -asetusta¹¹ sekä euroalueen ulkopuolisten kansallisten keskuspankkien roolia tilastotietojen keruussa.

3.3.4 Maksu- ja selvitysjärjestelmät

Lausuntopyynnöt maksu- ja selvitysjärjestelmien alalla ovat koskeneet lainsäädäntösuunnitelmia, joissa on kyse mm. erinäisistä maksu- ja selvitysjärjestelmien toimintaan liittyvistä näkökohdista, kuten valvonnasta, keskusvastapuolista, selvityksen lopullisuudesta, nettomaksuista tai reaaliaikaisiin bruttomaksuihin perustuvasta selvityksestä, nettoutus- ja vakuusnäkökohdista, arvopaperien arvo-osuuksiksi muuttamisesta ja/tai arvopaperien digitalisoinnista sekä vaikutuksista, joita kyberturvallisuusvaatimuksista aiheutuu markkinainfrastruktuureille.

3.3.5 Rahoituslaitoksiin sovellettavat säännöt siltä osin kuin ne vaikuttavat merkittävästi rahoituslaitosten ja -markkinoiden vakauteen

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudennessa luetelmakohdassa viitataan ”rahoituslaitoksiin sovellettaviin sääntöihin siltä osin kuin ne vaikuttavat merkittävästi rahoituslaitosten ja -markkinoiden vakauteen”. Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudennen luetelmakohdan nojalla jäsenvaltioiden ”on kuultava” EKP:tä tapauksissa, joissa suunnitelmat lainsäädännöksi ”vaikuttavat merkittävästi” rahoitusjärjestelmän vakauteen, paitsi jos säädösesityksen yksinomainen tarkoitus

¹⁰ Neuvoston asetus (EY) N:o 2533/98, annettu 23 päivänä marraskuuta 1998, Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja (EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8).

¹¹ Euroopan keskuspankin asetus (EU) 2016/867, annettu 18 päivänä toukokuuta 2016, yksityiskohtaisten luotto- ja luottoriskitietojen keruusta (EKP/2016/13) (EUVL L 144, 1.6.2016, s. 44).

on – kuten 1 artiklan 2 kohdassa todetaan – unionin direktiivien saattaminen osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä¹². Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudennen luetelmakohdan yhteydessä tulisi myös ottaa huomioon EKPJ:n perussäännön 25.1 artikla, jonka mukaan jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ”voivat” kuulla EKP:tä ”unionin sellaisen lainsäädännön soveltamisalasta ja soveltamisesta, joka koskee luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän vakautta”.

EKP:n päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudennen luetelmakohdan nojalla antamien lausuntojen määrä on huomattava. EKP on antanut useita lausuntoja jäsenvaltioissa esitettyjä rahoitusvalvonnan institutionaalisen rakenteen muutoksia koskevien lausuntopyyntöjen perusteella. EKP:tä on myös säännöllisesti kuultu luotto- ja rahoituslaitosten valvontajärjestelmää koskevista merkittävistä muutoksista sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjumiseksi annetuista säännöistä ja luotto- ja rahoituslaitosten kriisintarkistuksesta, tervehdyttämisestä ja purkamisesta. EKP:tä on usein kuultu sellaisista suunnitelmista lainsäädännöksi, jotka saattaisivat vaikuttaa merkittäväällä tavalla markkinoihin. Lainsäädäntöesitykset ovat koskeneet muun muassa rahoitusvakuusjärjestelyjä, arvopaperistamismenetelmiä ja katettujen joukkolainojen ohjelmia sekä arvopaperien muuttamista arvo-osuuksiksi.

EKP on antanut myös lukuisia lausuntoja rahoitusmarkkinakriisin yhteydessä, kun kansallisilla säännöksillä on pyritty talletussuojajärjestelmien tehostamiseen taikka rahoitusmarkkinoiden vakauden varmistamiseen tai vahvistamiseen.

EKP:tä on myös kuultu erilaisista suunnitelmista lainsäädännöksi, jotka saattaisivat vaikuttaa pääomien vapaaseen liikkuvuuteen tai valuuttakurssipolitiikkaan (esim. rahoitusliiketoimien verotus) tai jotka liittyvät luotto- ja/tai rahoituslaitoksille määrättäviin erityismaksuihin tai -veroihin, lainsäädännöstä, jolla uudistetaan kiinnelainojen ja muiden yksityisten lainojen ehtoja, sekä muista suunnitelmista talouden tai rahoituksen kannalta merkitykselliseksi lainsäädännöksi.

3.3.6 Luottolaitosten vakauden valvonta

Kun kyse on yhteiseen valvontamekanismiin (YVM) liittyvistä kansallisista lainsäädäntösuunnitelmista ja EKP:n kuulemisen oikeudellisesta perustasta, päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudennen luetelmakohdan sanamuodon ja erityisesti viittauksen sääntöihin, jotka ”vaikuttavat merkittävästi” rahoituslaitosten ja -markkinoiden vakauteen, ei pidä katsoa rajoittavan velvollisuutta kuulla EKP:tä. Kuten edellä on todettu, päätöksen 98/415/EY johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa ja 2 artiklassa tehdään selväksi, ettei päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdassa oleva luettelo ole tyhjentävä. YVM:n perustamisen myötä myös toiminnan vakauden valvontatehtävät kuuluvat nyt EKP:n toimivaltaan EKP:lle perussopimuksen 127 artiklan 4 kohdan nojalla kuuluvien neuvoo-antavien tehtävien osalta.

¹² Ks. viimeksi mainitun osalta näiden ohjeiden 3.4 jakso.

Kun kansalliset viranomaiset esittävät lausuntopyyntöjä luottolaitosten vakauden valvontaan liittyvistä lainsäädäntösuunnitelmista, ne voivat koskea kansallisten toimivaltaisten viranomaisten valtuuksia ja tehtäviä, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten institutionaalista rakennetta ja hallintoa, mukaan lukien niiden osallistuminen YVM:ään, tietojenvaihtoa, luottolaitosten valvonnan menettelyllisiä näkökohtia, kuten luottolaitosten hallituksen jäsenten sopivuusarviointia, valvontamaksuja, luottolaitosten merkittävyyden arviointia ja läheistä yhteistyötä sellaisten jäsenvaltioiden kanssa, jotta eivät ole ottaneet euroa käyttöön.

3.4 Täytäntöönpanolainsäädäntö

Päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 2 kohta:

”2. Suunnitelmiin lainsäädännöksi eivät kuulu säädösesitykset, joiden yksinomainen tarkoitus on yhteisön direktiivien saattaminen osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.”

Kuten edellä on todettu, päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden ei tarvitse kuulla EKP:tä unionin direktiivien saattamisesta osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä. Tämän poikkeuksen perusteena on se, että EKP:tä on perussopimuksen 127 artiklan 4 kohdan ja 282 artiklan 5 kohdan mukaisesti jo pitänyt kuulla ehdotuksesta unionin säädökseksi, joten on tarpeetonta laajentaa EKP:n neuvoo-antavaa tehtävää koskemaan sellaista suunnitelmaa lainsäädännöksi, jolla vain saatetaan kyseinen unionin säädös osaksi kansallista lainsäädäntöä. Komissio ja EKP eivät ole myöskään vastuussa sen arvioimisesta, ovatko kansalliset täytäntöönpanotoimet unionin direktiivien mukaisia.

EKP katsoo, että myös sellaiset suunnitelmat kansalliseksi lainsäädännöksi, joiden tarkoituksena on unionin asetusten täytäntöönpano, kuuluvat tämän poikkeuksen soveltamisalaan edellyttäen, ettei kyseessä oleva lainsäädäntö vaikuta seikkoihin, jotka sisältyvät EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin, asetuksen (jonka osalta unionin toimielinten olisi pitänyt kuulla EKP:tä) vaikutuksista poikkeavalla tavalla.

EKP:n kuulemista koskevaa vaatimusta ei voida kuitenkaan lähtökohtaisesti sulkea pois tapauksissa, joissa suunnitelmilla kansalliseksi lainsäädännöksi pyritään direktiivien täytäntöönpanoon (tai asetusten saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä tai niiden soveltamiseen) ja joissa kansallinen lainsäätäjät käyttää täytäntöönpanossa (tai saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä) laajempaa harkintavaltaa kuin direktiivissä tai asetuksessa selkeästi säädetään. Jos tämä harkintavalta koskettaa merkittävällä tavalla EKP:n toimivaltaan kuuluvia aloja, erityisesti EKP:n, eurojärjestelmän ja/tai EKP:n roolia ja tehtäviä, etenkin siten, että kansalliselle keskuspankille annetaan uusi tehtävä tai kansallisten keskuspankin olemassa olevaa tehtävää muutetaan merkittävästi, velvollisuus esittää lausuntopyyntö pysyy voimassa (koska päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa viitataan kansallisiin keskuspankkeihin). EKP:n ja/tai kansallisten keskuspankkien riippumattomuus ja keskuspankkirahoitusta koskevan kiellon noudattaminen perussopimuksen määräysten mukaisesti on edelleen merkittävä osatekijä kaikissa arvioinneissa, myös direktiiveistä tai

asetuksista johtuvien kansallisen keskuspankin uusien tehtävien (tai kansallisen keskuspankin olemassa olevien tehtävien merkittävien muutosten) arvioinnissa. Tällaisissa tapauksissa EKP:tä pitäisi kuulla, ja se voi antaa lausunnon. Jäsenvaltiot ovat myös kuulleet EKP:tä vakavaraisuusdirektiivin¹³ täytäntöönpanosta, ja EKP on antanut tällä alalla toisinaan lausuntoja, jotka perustuvat sen vakavaraisuusvalvontaa koskevaan toimivaltaan (esim. arviointeihin, jotka koskevat määränemmistöosuuden hankkimista luottolaitoksista, ja luottolaitoksiin nimitettävien henkilöiden sopivuusarviointeihin liittyvistä lainsäädäntösuunnitelmista). Jäsenvaltiot ovat pyytäneet EKP:ltä lausuntoja myös pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin täytäntöönpanosta¹⁴, ja EKP on antanut lausuntoja erityisesti lainsäädännöstä, jossa kriisinratkaisutehtävä annettiin kansalliselle keskuspankille esimerkiksi nimittämällä kansallinen keskuspankki kriisinratkaisuviranomaiseksi tai siten, että kansallinen keskuspankki antaa luottolimiittejä talletussuojajärjestelmään.

Tietyissä tapauksissa EKP on rohkaissut kansallisia viranomaisia kuulemaan EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi, joilla unionin direktiivit saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tällöin kyseessä on ollut direktiivi, joka on EKP:n kannalta erityisen merkittävä. Tällaiset tapaukset ovat liittyneet esimerkiksi selvityksen lopullisuudesta annettuun direktiiviin¹⁵ ja vakuusdirektiiviin¹⁶ sekä niiden muutoksiin¹⁷. EKP:n antamat lukuisat lausunnot suunnitelmista lainsäädännöksi, jolla nämä kaksi direktiiviä saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, ovat myötävaikuttaneet eurojärjestelmän operaatioita koskevan lainsäädännön sekä rahoitusjärjestelmän vakauden vahvistamiseen.

EKP on myös antanut omasta aloitteestaan lausuntoja postin maksupalveluja koskevan sopimuksen ratifiointista tai täytäntöönpanosta ja kannustanut kansallisia keskuspankkeja kuulemaan EKP:tä, mikäli erityiset kansalliset suunnitelmat lainsäädännöksi menevät sopimuksen pelkkää ratifiointia pidemmälle.

Jäsenvaltiot pyytävät joskus omasta aloitteestaan EKP:n lausuntoa direktiivien kansallista täytäntöönpanoa koskevista lainsäädäntösuunnitelmista, jos jäsenvaltiot esimerkiksi katsovat, että EKP:llä on kyseisellä alalla erityistä asiantuntemusta, vaikka niillä ei olisi tähän velvollisuutta ja vaikka niitä ei olisi siihen kehoitettu. Tällaisissa tapauksissa EKP on yleensä valmis vastaamaan kaikkiin virallisiin ja

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivien 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/26/EY, annettu 19 päivänä toukokuuta 1998, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä (EYVL L 166, 11.6.1998, s. 45).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/47/EY, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2002, rahoitusvakuusjärjestelyistä (EYVL L 168, 27.6.2002, s. 43).

¹⁷ Erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/44/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä annetun direktiivin 98/26/EY ja rahoitusvakuusjärjestelyistä annetun direktiivin 2002/47/EY muuttamisesta linkitettyjen järjestelmien sekä lainasaamisten osalta (EUVL L 146, 10.6.2009, s. 37). Muita (pienempiä) muutoksia tehtiin seuraavina vuosina.

epävirallisiin vapaaehtoiisiin kansallisiin lausuntopyyntöihin, ja se antaa ohjeita valmistelluista täytäntöönpanoa koskevista toimenpideluonnoksista, vaikkei muodollista velvollisuutta EKP:n kuulemiseen olekaan, kuitenkin ainoastaan siinä määrin kuin suunnitelma lainsäädännöksi antaa aihetta erityisiin huomioihin EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla.

Euroopan järjestelmäriskikomitea (ERJK) perustettiin joulukuussa 2010. Tämän uuden elimen tehtäväksi annettiin rahoitusjärjestelmään kokonaisuudessaan liittyvien riskien valvonta. ERJK voi antaa muun muassa suosituksia toimivaltaansa kuuluvilla aloilla, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1092/2010¹⁸ 17 artiklan mukaan se valvoo suositustensa seurantaa. Kun otetaan huomioon EJRK:n rooli tällaisissa asioissa, EKP:tä ei tarvitse kuulla suunnitelmista lainsäädännöksi, jolla pannaan täytäntöön EJRK:n suosituksia, sanotun rajoittamatta jäsenvaltioiden yleistä velvoitetta kuulla EKP:tä päätöksen 98/415/EY nojalla, kuten näissä ohjeissa selitetään.

---

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1092/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 1).

4 Tapaukset, joissa EKP päättää olla antamatta lausuntoa lausuntopyynnön perusteella

4.1 Kirjeet, joissa ilmoitetaan lausumatta jättämisestä

EKP ei ole velvollinen antamaan lausuntoa, eikä se siis automaattisesti anna lausuntoa jokaisen pyynnön perusteella. Tämä ei kuitenkaan vaikuta jäsenvaltioiden velvollisuuteen kuulla EKP:tä tapauksissa, joissa suunnitelmat lainsäädännöksi koskevat vain hyvin vähän EKP:n toimivaltaan kuuluvia aloja.

EKP ei anna lausuntoa, jos suunnitelmat lainsäädännöksi koskevat vain hyvin vähän EKP:n toimivaltaan kuuluvia aloja ja niiden vaikutus ei ole merkittävä. Pelkästään se, että suunnitelmissa kansalliseksi lainsäädännössä viitataan johonkin päätöksessä 98/415/EY luetelluista aiheista, tai puhtaasti muodolliset tai hallinnolliset muutokset asiaa koskevassa lainsäädännössä eivät välttämättä johda siihen, että EKP:n pitäisi antaa lausunto.

EKP ei anna lausuntoa, jos suunnitelma lainsäädännöksi koskee unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa, paitsi jos kansallinen lainsäätäjät käyttää tämän täytäntöönpanon yhteydessä harkintavaltaa ja täytäntöönpano vaikuttaa merkittävästi EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin, erityisesti EKP:n, eurojärjestelmän ja/tai EKPJ:n rooliin ja tehtäviin, esimerkiksi antamalla kansalliselle keskuspankille uuden roolin tai muuttamalla merkittävästi kansallisen keskuspankin olemassa olevaa tehtävää.

EKP on arvioinut tarvetta lausunnon antamiseen, jos suunnitelmilla lainsäädännöksi annetaan kansalliselle keskuspankille uusi tehtävä tai muutetaan merkittävästi kansallisen keskuspankin olemassa olevaa tehtävää, ja ottanut huomioon Banka Slovenije -tuomio¹⁹ vahvistetut periaatteet. Banka Slovenije -tuomion mukaan EKP ei anna automaattisesti lausuntoa kansallisesta lainsäädännöstä pelkästään sillä perusteella, että sillä annetaan kansalliselle keskuspankille uusi tehtävä tai muutetaan merkittävästi kansallisen keskuspankin olemassa olevaa tehtävää, ellei uusi tehtävä heikennä kansallisen keskuspankin riippumattomuutta tai riko keskuspankkirahoitusta koskevaa kieltoa tai ellei sillä muutoin ole jonkinlainen vaikutus EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin.

Jos EKP:tä on virallisesti kuultu suunnitelmasta lainsäädännöksi ja se päättää olla antamatta lausuntoa, se vastaa virallisesti lausuntopyynnön esittäneelle viranomaiselle osoitetulla kirjeellä, jossa ilmoitetaan lausumatta jättämisestä. Kirjeessä, jossa ilmoitetaan lausumatta jättämisestä, esitetään yksityiskohtaisesti syyt, joiden vuoksi EKP ei anna lausuntoa tietyn pyynnön perusteella, ja lausuntopyynnön esittäneelle viranomaiselle voidaan mainita aikaisemmin annetuista

¹⁹ Tuomio C-45/21, Banka Slovenije, EU:C:2022:670.

lausunnoista, joilla on merkitystä asiassa²⁰. Kaikki tällaiset kirjeet ovat saatavilla EUR-Lexissä.

4.2 Mahdollisuus esittää epävirallinen pyyntö

Ennen virallisen lausuntopyynnön esittämistä yhtäältä viranomaiset ja asianomainen kansallinen keskuspankki ja toisaalta EKP:n henkilöstö voivat olla epävirallisesti yhteydessä toisiinsa, jos lausuntoa pyytävä viranomainen haluaa saada EKP:ltä epävirallisia ohjeita tarpeesta kuulla EKP:tä tietyssä tapauksessa. Asianomainen kansallinen keskuspankki voi järjestää yhteyden EKP:hen tällaisia epävirallisia pyyntöjä varten, tai pyynnöt voidaan toimittaa osoitteeseen LegalActs.Team@ecb.europa.eu.

Tällaiset epäviralliset pyynnöt voivat auttaa välttämään lausuntopyynnön esittämisen tapauksissa, joissa lausuntopyynnön esittävä viranomaiselle ei ole täysin selvää, onko EKP:n lausunnon antaminen tarpeen. Epäviralliseen pyyntöön pitäisi liittää suunnitelma lainsäädännöksi tai riittävän yksityiskohtainen kuvaus suunnitelluista toimenpiteistä.

---

²⁰ Ks. esim. LET/2024/01251 ja LET/2024/05161.

5 Kuulemismenettely

Päätöksen 98/415/EY 4 artikla:

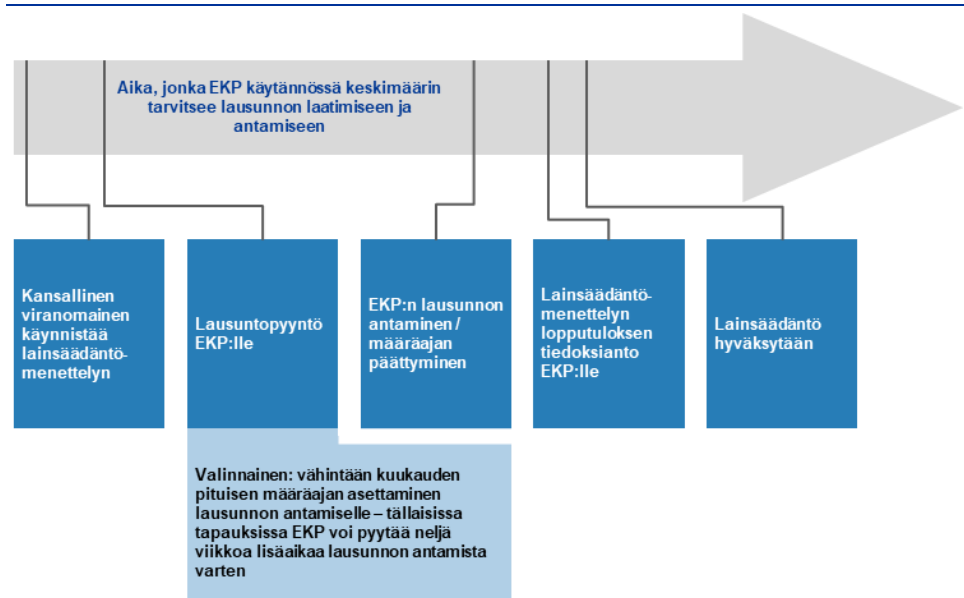
”Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että tätä päätöstä tehokkaasti noudatetaan. Tämän vuoksi jäsenvaltion on huolehdittava, että EKP:tä kuullaan tarkoituksenmukaisessa vaiheessa siten, että suunnitelmaa lakiesitykseksi valmistelevalle viranomaiselle on mahdollisuus ottaa huomioon EKP:n lausunto ennen kuin se päättää esityksen asiasisällöstä ja että EKP:n lausunto saatetaan lainsäätäjänä toimivien viranomaisten tietoon, mikäli nämä eivät ole valmistelleet kyseistä lakiesitystä.”

5.1 EKP:n kuuleminen tarkoituksenmukaisessa vaiheessa

Päätöksen 98/415/EY 4 artiklan mukaan EKP:tä on kuultava lainsäädäntömenettelyn ”tarkoituksenmukaisessa vaiheessa”. Tämä tarkoittaa, että kansallisilla menettelyillä olisi varmistettava, että EKP:tä kuullaan lainsäädäntömenettelyn sellaisessa vaiheessa, että EKP:lle jää riittävästi aikaa tutkia suunnitelmat lainsäädännöksi (sekä tarpeen mukaan kääntää ne) ja antaa lausuntonsa kaikilla vaadittavilla kielillä. Näin annetaan myös kansallisille viranomaisille mahdollisuus ottaa EKP:n lausunto huomioon ennen kuin säännökset hyväksytään.

Kuvio 2

Lainsäädäntösuunnitelmia koskeva kuulemismenettely

Lähde: EKP.

Mikäli suunnitelmaa lainsäädännöksi valmistele muu kuin lainsäätäjänä toimiva viranomainen, kuulemisen tulee päätöksen 98/415/EY 4 artiklan mukaan tapahtua sellaisessa vaiheessa, että suunnitelmaa lainsäädännöksi valmistelevalle

viranomaiselle jää aikaa harkita, tulisiko lakiesitystä muuttaa EKP:n lausunnon huomioon ottamiseksi, eli kuulemisen tulisi tapahtua ennen kuin säännökset on toimitettu lainsäätäjänä toimivalle viranomaiselle. Päätöksen 4 artiklassa ei kuitenkaan kielletä kansallisia viranomaisia ryhtymästä sellaisiin lainsäädäntömenettelyynsä kuuluviin toimenpiteisiin, jotka eivät vaikuta kyseisen lakiesityksen asiasisältöön.

Päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 4 kohdasta seuraa, että jäsenvaltioiden on keskeytettävä lainsäädäntöä koskeva hyväksymismenettely EKP:n lausunnon vastaanottamiseen saakka. Tämä ei tarkoita sitä, että koko kansallinen lainsäädäntömenettely (esimerkiksi parlamentin pysyvien valiokuntien valmistelutyö, keskustelu kansallisten viranomaisten toimittamista muista lausunnoista jne.) tulisi keskeyttää siihen saakka, kunnes EKP:n lausunto on vastaanotettu. Se tarkoittaa sen sijaan sitä, että lainsäätäjänä toimivalla viranomaisella tulisi olla mahdollisuus ottaa EKP:n lausunto asianmukaisella tavalla huomioon ennen kuin se päättää asiasisällöstä. Mikäli EKP:lle on asetettu lausunnon toimittamista koskeva määräaika²¹ ja tämä määräaika on päättynyt, kyseinen kansallinen viranomainen voi jatkaa lainsäädäntömenettelyä. Niin kauan kuin lainsäädäntöä ei ole vielä hyväksytty, kansalliset viranomaiset ovat kuitenkin tällaisissakin tapauksissa velvollisia ottamaan EKP:n lausunnon huomioon.

Lokakuussa 2011 EKP:n puheenjohtaja lähetti kansallisille lausuntoa pyytävälle viranomaisille kirjeen, jossa muistutettiin siitä, että niiden olisi toteutettava tarpeelliset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että neuvoston päätöksen 98/415/EY 4 artiklaa noudatetaan tehokkaasti kuulemalla EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla²² lainsäädäntömenettelyn tarkoituksenmukaisessa vaiheessa. Lisäksi EKP:n puheenjohtaja suositteli luomaan tarkoituksenmukaiset kansalliset menettelyt sen varmistamiseksi, että EKP:tä kuullaan tarkoituksenmukaisessa vaiheessa, jolloin lausuntoa pyytävälle ja/tai lainsäätäjänä toimivalle viranomaiselle annetaan mahdollisuus ottaa EKP:n lausunto huomioon ennen kyseisen säännöksen hyväksymistä. Uusi kuuleminen on tarpeen, jos säädösluonnosta merkittävästi muutetaan lainsäädäntömenettelyn aikana.

5.2 Lausuntopyyntö

5.2.1 Lausuntopyyntöä koskevat muotovaatimukset ja liiteasiakirjat

Virallinen lausuntopyyntö on tehtävä kirjallisesti ja osoitettava EKP:n puheenjohtajalle²³, kuten päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 1 kohdasta ilmenee. Lausuntomenettely EKP:ssä alkaa siitä, kun EKP:n puheenjohtaja vastaanottaa

²¹ Ks. näiden ohjeiden 5.3 jakso.

²² Tämä koskee myös säännöksiä, jotka eivät edellytä parlamentin hyväksyntää. Kuulemisvelvollisuus ei koske sellaisia suunnitelmia lainsäädännöksi, joilla yksinomaan saatetaan unionin oikeuden säännöksiä osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.

²³ EKP ottaa vastaan myös asianmukaisesti allekirjoitettuja lausuntopyyntöjä, jotka on lähetetty sähköpostitse skannattuna liitetiedostona seuraavaan osoitteeseen: office.president@ecb.europa.eu.

lausuntopyynnön. EKP suhtautuu myönteisesti epäviralliseen tietojenvaihtoon henkilöstötasolla kansallisten lausuntoa pyytävien viranomaisten ja EKP:n oikeudellisen yksikön välillä. Virallinen kuulemismenettely alkaa kuitenkin vasta silloin, kun EKP:n puheenjohtaja on ottanut vastaan lausuntopyynnön.

Lausuntopyyntöön tulisi sisältyä sellainen versio lainsäädäntösuunnitelmasta, joka on riittävän lopullinen, jotta EKP voi antaa siitä lausunnon. Mikäli suunniteltuun lainsäädäntöön sisältyy useita eri aiheita koskevia säännöksiä, EKP suosittelee, että lausuntoa pyytävä viranomais mainitsee, mistä suunnitellun lainsäädännön säännöksistä EKP:n lausuntoa erityisesti pyydetään. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun suunnitellun lainsäädännön säännöksillä on ensisijaisesti tarkoitus saattaa unionin lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöä tai voimaan mutta samalla ottaa siihen lisäksi sellaisia säännöksiä, jotka ylittävät pelkän osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen ja jotka sisältyvät EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin.

EKP suosittelee, että lausuntoa pyytävä viranomais liittyy mukaan myös lyhyet perustelut, joissa mainitaan suunnitellun lainsäädännön asiasisältö sekä päätavoitteet, kansallisen lainsäädäntömenettelyn vaihe, johon lainsäädäntö on edennyt, sekä sellaisen yhteyshenkilön nimi ja tiedot, joka voi selvittää lakiesityksen säännöksiin liittyviä kysymyksiä, joita EKP:n lausuntoa laadittaessa mahdollisesti nousee esille. EKP suosittelee, että lausuntoa pyytävä viranomais myös ilmoittaa EKP:lle määräajan lausunnon toimittamista varten²⁴.

Kansallisten lausuntopyyntöjen liiteasiakirjoja koskevat vaatimukset

Pakollinen	Suosittelava
EKP:n puheenjohtajalle osoitettu kirjallinen lausuntopyyntö Jäljennös suunnitelmasta lainsäädännöksi	Lausunnon toimittamista varten EKP:lle asetettu määräaika . Lyhyet perustelut , joissa mainitaan <ul style="list-style-type: none"> lainsäädännön asiasisältö sekä päätavoitteet; kansallisen lainsäädäntömenettelyn vaihe ja tiedot yhteyshenkilöistä. tieto siitä, mistä ehdotetun lainsäädännön säännöksistä EKP:n lausuntoa erityisesti pyydetään, jos suunnitelma kansalliseksi lainsäädännöksi on pitkä tai monimutkainen. perustelujen ja lausuntoa varten toimitettujen tärkeimpien ehdotettujen säännösten englanninkielinen käännös helpottaa merkittävästi asian käsittelyä, jos lausuntoa pyydetään erittäin kiireellisessä tapauksessa.

5.2.2 Lausuntopyynnön kieli

Lausuntopyyntö ja liiteasiakirjat voidaan toimittaa kyseisen jäsenvaltion virallisella kielellä (tai yhdellä jäsenvaltion virallisista kielistä, jos niitä on useampia). Erityisesti silloin, jos lausuntoa pyydetään erittäin kiireellisessä tapauksessa²⁵, on toivottavaa, että EKP:lle toimitetaan kuulemismenettelyn sujuvuuden varmistamiseksi myös englanninkielinen käännös perusteluista ja lausuntoa varten toimitetuista tärkeimmistä ehdotetuista säännöksistä. Tämä johtuu siitä, että englanti on EKP:n työkieli ja kieli, jolla EKP:n neuvosto yleisneuvoston myötävaikutuksella antaa EKP:n

²⁴ Ks. näiden ohjeiden 5.3 jakso.

²⁵ Ks. näiden ohjeiden 5.3 jakso.

lausunnot. Näin mahdollistetaan sekä, ettei EKP:n tarvitse odottaa käänntösten valmistumista, vaan se voi aloittaa lausuntojen laatimisen välittömästi. Lausuntopyyntö ei kuitenkaan tulisi viivästyä käänntöksen puuttumisen vuoksi.

5.3 Määräajat

Päätöksen 98/415/EY 3 artikla:

1. "Lainsäädäntöä valmistelevien jäsenvaltioiden viranomaiset voivat, jos katsovat sen tarpeelliseksi, asettaa EKP:lle lausunnon toimittamista koskevan määräajan, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi aika laskettuna päivästä, jona EKP:n puheenjohtaja vastaanottaa tätä koskevan ilmoituksen.
2. Erittäin kiireellisissä tapauksissa määräaikaa voidaan lyhentää. Tällöin lausuntoa pyytävän viranomaisen on ilmoitettava kiireellisyyden syyt.
3. EKP voi hyvissä ajoin pyytää määräajan pidentämistä enintään neljällä viikolla. Lausuntoa pyytävä viranomainen ei saa perusteettomasti kieltäytyä hyväksymästä tällaista pyyntöä.
4. Kun määräaika on kulunut umpeen, lausunnon puuttuminen ei estä lausunnon pyytäneitä kansallista viranomaista jatkamasta lainsäädäntömenettelyä. Jos EKP:n lausunto saadaan määräajan jälkeen, jäsenvaltioiden on tästä huolimatta huolehdittava, että se saatetaan 4 artiklassa tarkoitettujen viranomaisten tietoon."

Päätöksessä 98/415/EY ei aseteta määräaikaa EKP:n lausunnon antamiselle mutta kokemuksen perusteella keskimääräinen aika lausunnon antamiselle on noin kuusi viikkoa. Lausuntomenettely voi kuitenkin kestää myös pidempään²⁶, ja yksittäisen lausunnon antamiseen tarvittava aika luonnollisesti vaihtelee valmisteltavan lainsäädännön luonteen, monimutkaisuuden ja arkaluontoisuuden mukaan.

Päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 1 kohdan mukaan "lainsäädäntöä valmistelevien jäsenvaltioiden viranomaiset voivat, jos katsovat sen tarpeelliseksi, asettaa EKP:lle lausunnon toimittamista koskevan määräajan". Määräaika ei kuitenkaan saa olla kuukautta lyhyempi laskettuna päivämäärästä, jona EKP:n puheenjohtaja on ottanut vastaan määräaikaa koskevan ilmoituksen.

Kokemusten perusteella jäsenvaltiot tulkitsevat joskus virheellisesti tämän kuukauden määräajan vakioenimmäisajaksi. Useimmissa tapauksissa EKP:n lausuntojen laatimisessa ja hyväksymisessä tarvitaan aikaa lainsäädäntösuunnitelman englanninkielisen version laatimiseen, lausunnon laatimiseen osallistuvien EKP:n yksiköiden työn koordinoimiseen, kansallisten keskuspankkien pääjohtajien kirjallisessa menettelyssä esittämien huomautusten ja kommenttien vastaanottamiseen sekä niiden huomioon ottamiseen. Useat valvontaan liittyvät lausunnot edellyttävät myös EKP:n valvontaelimen kuulemistä

---

²⁶ Ks. jäljempänä tässä jaksossa.

ennen lausuntoluonnoksen toimittamista EKP:n neuvostolle lopullista hyväksymistä varten.

Käytännössä kuukauden määräaika on osoittautunut varsin lyhyeksi. Lausuntoa pyytävien viranomaisten mahdollisuus määräajan asettamiseen on tämän vuoksi rajoitettu koskemaan tapauksia, joissa kansallisten viranomaisten on ensiarvoisen tärkeää saada EKP:n lausunto kuukauden kuluessa. Kuten EKP lausunnoissaan usein toteaa, se, että kansallinen lainsäädäntömenettely on edennyt jo pitkälle, ei ole riittävä peruste sille, että lausuntoa pyytävät viranomaiset voisivat vaatia EKP:tä antamaan lausunnon kiireellisesti.

Päätöksen N:o 98/415/EY 3 artiklan 2 kohdan nojalla määräaika voidaan lyhentää erittäin kiireellisissä tapauksissa. Tällaisissa erittäin harvinaisissa tapauksissa lausuntoa pyytävän viranomaisen on nimenomaisesti ilmoitettava syyt kiireellisyydelle. Lausuntoa pyytäviä viranomaisia kannustetaan noudattamaan päätöksen N:o 98/415/EY johdanto-osan kuudetta perustelukappaletta, jonka mukaan lausuntoa pyytävien viranomaisten ja EKP:n välisten keskustelujen pitäisi mahdollistaa se, että EKP voi antaa lausuntonsa erittäin kiireellisissä tapauksissa ajoissa siten, ettei sen mahdollisuus lakiesitykseen sisältyvien säännösten tarvittaessa yksityiskohtaiseen tarkasteluun vaarannu. Kuten näiden ohjeiden 5.2.1 ja 5.2.2 jaksossa todetaan, EKP toivoo tällaisissa tapauksissa myös saavansa englanninkielisen käännöksen perusteluista ja lausuntoa varten toimitetuista tärkeimmistä säännösluonnoksista. Lausuntopyynnön ei kuitenkaan tulisi viivästyä käännöksen puuttumisen vuoksi.

Silloin kun lausuntoa pyytävä viranomainen on asettanut määräajan, EKP voi päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 3 kohdan nojalla pyytää määräajan pidentämistä enintään neljällä lisäviikolla. Lausuntoa pyytävä viranomainen ei 3 artiklan 3 kohdan mukaan saa perusteettomasti kieltäytyä hyväksymästä tällaista pyyntöä.

Päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 4 kohdassa todetaan, että ”kun määräaika on kulunut umpeen, ei lausunnon puuttuminen estä lausunnon pyytänyttä kansallista viranomaista jatkamasta lainsäädäntömenettelyä.” Tämä tarkoittaa sitä, että kyseessä olevat viranomaiset voivat jatkaa EKP:n kuulemisen takia keskeytettyä lainsäädäntömenettelyä määräajan päätyttyä. Niin kauan kuin lainsäädäntöä ei ole lopullisesti hyväksytty, lausuntoa pyytänyt viranomainen on kuitenkin velvollinen ottamaan EKP:n lausunnon huomioon (ja saattamaan sen lainsäätäjänä toimivan viranomaisen tietoon, jos tämä on eri elin).

5.4 Vastaanottovahvistus

Kun lausuntopyyntö on vastaanotettu, lausuntoa pyytäneelle viranomaiselle lähetetään vastaanottovahvistus lausuntopyynnön kielellä.

Liiteasiakirjat ja englanninkielinen käännös toimitetaan EKP:n neuvoston ja EKP:n yleisneuvoston jäsenille yhdessä lausuntoluonnoksen kanssa.

5.5 EKP:n lausunnon valmistelu ja antaminen

Kun EKP on ottanut vastaan lausuntopyynnön, se perustaa työryhmän lausunnon laatimista varten. Työryhmään kuuluu asiantuntijoita lausuntopyynnön aiheen kannalta merkityksellisistä yksiköistä. Lausunnon laatimiseen tarvittava aika vaihtelee muutamasta päivästä keskimäärin kuuteen viikkoon valmisteltavan lainsäädännön luonteesta, monimutkaisuudesta ja pituudesta sekä englanninkielisen version saatavuudesta riippuen. EKP ottaa lausuntoa valmistellessaan huomioon myös perustellut syyt lausunnon antamiselle (erittäin) kiireellisesti.

Lausunnot ovat EKP:n säädöksiä, ja niiden antamisesta vastaava elin on pääsääntöisesti EKP:n neuvosto. Myös EKP:n yleisneuvoston jäsenet myötävaikuttavat EKP:n neuvoa-antavan tehtävän hoitamiseen osallistumalla päätöksentekomenettelyyn. Kun lausuntoluonnos on valmis ja johtokunta on sen hyväksynyt, luonnos toimitetaan näin ollen EKP:n neuvostolle huomautusten ja yleisneuvostolle kommenttien esittämistä varten. Menettely on kirjallinen ja kestää tavallisesti viikon.

Luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvien lausuntojen osalta EKP:n neuvosto voi kuulla myös EKP:n valvontaelintä.

Huomautukset ja/tai kommentit saatuaan EKP tarkistaa lausuntoluonnoksen ja aloittaa muutaman työpäivän kuluessa uuden kirjallisen menettelyn pyytääkseen mahdollisia lisähuomautuksia tai -kommentteja. Tässä jälkimmäisessä kirjallisessa menettelyssä määräaika huomautusten tai kommenttien esittämiselle voi lausuntopyynnön luonteesta ja ensimmäisessä kirjallisessa menettelyssä esitettyjen huomautusten määrästä ja monimutkaisuudesta riippuen vaihdella. Jälkimmäisessä kirjallisessa menettelyssä yleisneuvoston ja EKP:n neuvoston jäsenet esittävät tavallisesti huomautuksia tai kommentteja ainoastaan tarkistettuun lausuntoluonnokseen sisältyvistä muutoksista.

Lausuntoa pyytäviä viranomaisia kehoitetaan ottamaan huomioon lausuntomenettelyn monimutkaisuus EKP:lle esitettävien lausuntopyyntöjen aikataulussa.

5.6 Kielijärjestelyt

Kansallisen viranomaisen pyytämät lausunnot annetaan kyseessä olevan jäsenvaltion kielellä (tai lausuntopyynnön kielellä, jos jäsenvaltiolla on useita virallisia kieliä) ja englannin kielellä.

5.7 Lausunnon toimittaminen ja huomioon ottaminen

Kun lausunto on annettu, se toimitetaan lausuntoa pyytäneelle viranomaiselle. Päätöksen 98/415/EY 4 artiklan mukaan suunnitelmaa lainsäädännöksi valmistelevalle viranomaiselle tulee ”ottaa huomioon EKP:n lausunto ennen kuin se

päättää esityksen asiasisällöstä”, ja EKP:n lausunto on saatettava lainsäätäjänä toimivien viranomaisten tietoon, mikäli nämä eivät ole valmistelleet kyseistä lainsäädäntöä.

EKP toivoo saavansa lainsäädäntömenettelyn päätyttyä jäljennöksen asianomaisesta lainsäädännöstä, sellaisena kuin se on lopullisesti hyväksyttyinä. EKP suosittelee, että silloin kun lainsäädännöstä on pyydetty lausuntoa EKP:ltä, lausuntoa pyytävä viranomaisen lähettäisi EKP:n sihteeristölle jäljennöksen tai viitetiedot annetusta lainsäädännöstä.

5.8 Julkaiseminen

EKP:n neuvosto on asteittain vahvistanut kansallisiin lausuntoihin liittyvää avoimuusperiaatetta. Kesäkuusta 2020 lähtien EUR-Lexissä on julkaistu kaikki EKP:n lausunnot ja kirjeet, joissa ilmoitetaan lausumatta jättämisestä vastauksena lausuntopyyntöihin tai yksilöidään tapaukset, joissa kansalliset viranomaiset eivät ole noudattaneet velvollisuuttaan kuulla EKP:tä suunnitelmasta kansalliseksi lainsäädännöksi. Lausuntoa pyytävän viranomaisen pyynnöstä ja sillä edellytyksellä, että on erityisiä syitä pidäytyä välittömästä julkaisemisesta, lausunto julkaistaan viimeistään kuuden kuukauden kuluessa sen antamisesta. Lausuntojen julkaiseminen viihteellä on käytännössä hyvin harvinaista.

5.8.1 EKP:tä koskeva jakso EUR-Lexissä

[EKP:tä koskeva jakso](#) EUR-Lexissä mahdollistaa nopean ja helpon pääsyn kaikkiin EKP:n lausuntoihin asian kannalta merkityksellisillä kielillä. Siellä käyttäjä voi selata aiheita EKP:n toimivaltaan kuuluvien alojen mukaan. Etusivulta ilmenevät viimeisimmät julkaistut säädökset, ja saatavilla on myös täydellinen säädösluettelo lajiteltuna päivämäärän mukaan, mikä antaa mahdollisuuden poimia EKP:n lausunnot. Vuorovaikutteiset tietokaaviot kuvaavat EKP:n lausuntoihin liittyviä tilastotietoja ja helpottavat pääsyä kokoelmiin säädöstyypin, aiheen ja päivämäärän mukaan. Hakutoiminnot mahdollistavat EKP:n lausuntojen haun käyttämällä avainsanoja, asiakirjan numeroa, vuotta tai muita perusteita. Kustakin lausunnon on mahdollista saada englanninkielinen ja kansallinen kieliversio, tarkistaa sen suhde muihin asiakirjoihin ja menettely, joka johti kunkin lausunnon antamiseen. EKP:n verkkosivut sisältävät myös hyödyllisiä tietoja ja ohjeita EUR-Lexin käytöstä.

Kuvio 3

EKP:tä koskeva jakso EUR-Lexin etusivulla

Euroopan keskuspankki

Pikahaku EKP:n asiakirjoista

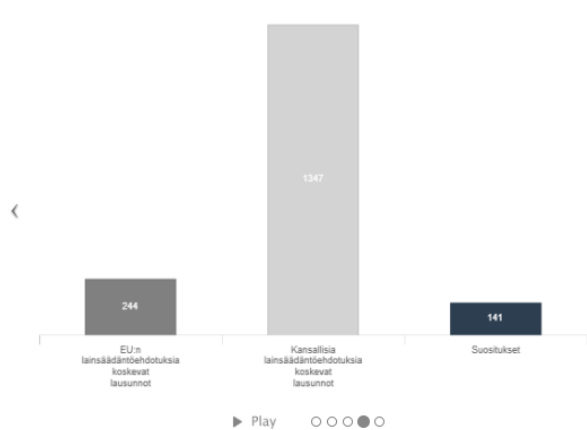
Tarkennettu haku

Euroopan keskuspankki (EKP) on EU:n toimielin, jonka toiminta perustuu EU:n primaarioikeudessa ja johdetussa oikeudessa selkeästi määriteltyihin sääntöihin. EKP voi tehtävänsä hoitamiseksi antaa säädöksiä ja lisäksi antaa ja julkaista säädösehdotuksia koskevia lausuntoja toimivaltaansa kuuluvilla aloilla. Tähän osioon on koottu kaikki EKP:n säädökset – mukaan lukien muutokset, oikaisut ja konsolidoidut toisinnot – kaikilla asiaan liittyvillä EU:n virallisilla kielillä sekä EKP:n toimintaan liittyvä oikeuskäytäntö.

Selaa aiheittain

- EKP:n oikeudellinen perusta
- + EKP:n institutionaaliset säännökset
- + Rahapolitiikka ja rahapolittiset operaatiot
- + Maksu- ja selvitysjärjestelmät
- + Setelit ja metallirahat, maksuvälineet ja valuuttoja koskevat asiat
- + Valuuttamarkkinat ja valuuttavarannot
- + Tilastot
- Rahoitusmarkkinoiden vakaus
- + Pankkivalvonta

Visuaalinen navigointi

Hae EKP:n asiakirjaa

Vuosi Numero Kaikki

Hae EKP:n kannalta merkityksellistä oikeustapausta

Vuosi Numero Kaikki

Kuvio 4

Kaikki EKP:n lausunnot ja kirjeet ovat löydettävissä EKP:tä koskevasta jaksosta EUR-Lexissä.

Hae EKP:n asiakirjaa

Vuosi Numero Kaikki

Kaikki
Asetus
Päätös
Suuntaviiva
Lausunto
Suositus
Kirje
Yhteistyöpöytäkirja
Sopimus

Kuvio 5

Säädökset voidaan suodattaa ominaisuuksiensa mukaan (tässä näkyy säädöksen laji) käyttämällä suodattimia hakutulossivun vasemmalla puolella

Asiakirjan tyyppin mukaan

- Lausunto kansallisesta lainsäädäntöehdotuksesta (1379)
- Lausunto (273)
- Omasta aloitteesta annettu lausunto (17)
- Oma-aloitteinen lausunto kansallisesta lainsäädäntöehdotuksesta (15)
- Oikaisu (5)

6 EKP:n kuulemisvelvollisuuden noudattaminen

Kuulemisvelvollisuuden noudattamisen varmistamiseksi jäsenvaltiot veloitetaan päätöksen 98/415/EY 4 artiklassa toteuttamaan tarpeelliset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että päätöstä ”tehokkaasti noudatetaan”. EKPJ seuraa tiiviisti kansallisten lainsäädäntösuunnitelmien oikeudellista kehitystä EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. EKPJ myös seuraa ja raportoi säännöllisesti siitä, miten kansalliset viranomaiset ovat noudattaneet velvollisuuttaan kuulla EKP:tä tällaisista suunnitelmista lainsäädännöksi. Lisäksi silloin kun EKP toteaa, että velvollisuus kuulla EKP:tä suunnitelmasta lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvalla alalla on laiminlyöty, se ilmoittaa tästä asianomaisen jäsenvaltion kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kansallisen keskuspankin pääjohtajalle ja Euroopan komissiolle.

Tapaukset, joissa on selvää, että EKP:n kuulemista koskevan veloitteen laiminlyönti on merkittävä tai toistuva, pitäisi myös sisällyttää EKP:n vuosikertomukseen. Tällaiset laiminlyöntitapaukset ovat ”selviä”, jos objektiivisesti tarkasteltuna ei ole oikeudellista epävarmuutta siitä, että EKP:tä olisi pitänyt kuulla. EKP:n kuulemista koskevan velvollisuuden laiminlyönti on ”merkittävä”, a) kun EKP olisi, jos kuuleminen olisi järjestetty asianmukaisesti, esittänyt merkittäviä kriittisiä huomautuksia lakiehdotuksen sisällöstä, tai b) jos laiminlyönnillä on yleistä merkitystä EKPJ:lle. Tässä yhteydessä tapauksia, joissa suunnitelmat kansalliseksi lainsäädännöksi sisältävät kansalliselle keskuspankille annettavia uusia tehtäviä tai kansallisen keskuspankin olemassa olevien tehtävien merkittäviä muutoksia, pidetään yleisesti merkittävänä EKPJ:lle. Tämä yleistä merkitystä koskeva näkökulma korostaa, että kansallisilla viranomaisilla on yhä lähtökohtaisesti velvollisuus kuulla EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi, jos siihen sisältyy tällainen uusi tehtävä tai tehtävän muuttaminen (koska päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa viitataan kansallisiin keskuspankkeihin), riippumatta periaatteista, jotka linjataan näiden ohjeiden 4 jaksossa EKP:n lausuntojen antamatta jättämisen osalta. Todettakoon lopuksi, että laiminlyönti on ”toistuva”, jos sama jäsenvaltio on laiminlyönyt EKP:n kuulemisen ainakin kolmessa tapauksessa kahden peräkkäisen vuoden aikana ja ainakin yksi tällaisista lausuntopyynnön esittämisen laiminlyönneistä on tapahtunut viimeisimpänä tarkasteluvuotena.

Kaiken kaikkiaan EKP toivoo saavansa tiedot siitä, miten sen lausuntoihin on vastattu, ja yksityiskohtaiset selvennykset tällaisista muutoksista.

7 EKP:n kuulemisvelvollisuuden laiminlyömissen oikeudelliset seuraukset

Jos velvollisuus kuulla EKP:tä suunnitelmista kansalliseksi lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla laiminlyödään, tämä merkitsee päätöksen 98/415/EY rikkomista ja saattaa johtaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaan menettelyyn unionin tuomioistuimessa. Komissio voi aloittaa tällaisen menettelyn kyseistä jäsenvaltiota vastaan perussopimuksen 258 artiklan nojalla²⁷ tai toinen jäsenvaltio perussopimuksen 259 artiklan nojalla. Päätöksessä 98/415/EY säädetty velvollisuus kuulla EKP:tä on täsmällinen, selkeä ja ehdoton, mikä tarkoittaa sitä, että yksityishenkilöt voivat vedota siihen kansallisissa tuomioistuimissa. Kansallisilta tuomioistuimilta voidaan näin ollen pyytää ratkaisua sellaisten kansallisten säännösten pätevydestä tai täytäntöönpanokelpoisuudesta, jotka on annettu EKP:tä kuulematta²⁸. Kansalliset tuomioistuimet voivat myös esittää perussopimuksen 267 artiklan nojalla ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimelle siitä, onko kansallinen oikeussääntö, joka on hyväksytty kuulematta EKP:tä, pätevä ja täytäntöön pantavissa. Tästä syystä on viime kädessä unionin tuomioistuimen tehtävänä määrittää unionin oikeuden mukaiset oikeudelliset seuraukset siitä, jäsenvaltio ei ole noudattanut velvoitetta kuulla EKP:tä kansallisesta lainsäädännöstä.

Unionin tuomioistuinta on useaan otteeseen pyydetty antamaan ratkaisu sellaisten kansallisten säännösten täytäntöönpanokelpoisuudesta, jotka on annettu tekemättä tietyissä unionin säädöksissä vaadittua ennakoilmoitusta komissiolle²⁹. Unionin tuomioistuin on todennut joissain näistä tapauksista, jotka kaikki koskivat tietojen toimittamisessa noudatettavaa menettelyä teknisten asetusten alalla (ja joista säädetään nyttemmin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2015/1535³⁰, jolla kumottiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/34/EY³¹), että kansallinen oikeussääntö, joka on annettu ilman ennakoilmoitusta komissiolle, on katsottava annetun olennaisen muotomääräyksen vastaisesti, eikä

²⁷ Jos kansallinen keskuspankki, jolla on norminantovaltaa, laiminlyö päätöksen 98/415/EY mukaisen kuulemisvelvollisuuden, EKP voi perussopimuksen 271 artiklan d kohdan ja perussäännön 35.6 artiklan nojalla itse nostaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen.

²⁸ Ks. esim. 15.9.2015 annettu Kyproksen ylimmän tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa nro 1551-1571/2011.

²⁹ Ks. muun muassa tuomio 174/84, Bulk Oil v. Sun International Limited ja Sun Oil Trading Company, EU:C:1986:60; tuomio C-194/94, CIA Security International v. Signalson ja Securitel, ECLI:EU:C:1996:172; tuomio C-226/97, Lemmens, EU:C:1998:296, tuomio C-235/95, AGS Assedic Pas-de-Calais, EU:C:1998:365; tuomio C-443/98, Unilever, EU:C:2000:496; tuomio C-159/00, Sapod Audic, EU:C:2002:343; tuomio C-303/04, Lid Italia, EU:C:2005:528.

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015, teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (kodifikaatio) (EUVL L 241, 17.9.2015, s. 1).

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/34/EY, annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998, teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37).

siihen näin ollen voida vedota yksityisiä tahoja vastaan³². Lisäksi unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaikkien sellaisten oikeussuojakeinojen, jotka kansallisen lainsäädännön mukaan ovat normaalisti käytettävissä, on oltava myös sellaisten kantajien käytettävissä, jotka vetoavat unionin oikeudessa vahvistettuihin oikeuksiinsa³³. Jäsenvaltioissa, joissa yksityisillä on oikeus nostaa kanne kansallisten lakien säännösten julistamiseksi mitättömiksi vakavan menettelyvirheen vuoksi, yksityisillä tulisi myös olla oikeus vaatia kanneteitse sellaisten kansallisten lakien mitättömäksi julistamista, joita annettaessa on rikottu unionin oikeuden mukaisia olennaisia muotomääräyksiä, kuten laiminlyöty EKP:n kuulemisvelvollisuus.

---

³² Ks. tuomio C-303/04, Lidl Italia, EU:C:2005:528, jossa puolestaan viitataan tuomioon C-194/94, CIA Security International v. Signalson ja Securitel, EU:C:1996:172; tuomio C-226/97, Lemmens, EU:C:1998:296; ks. myös tuomio C-443/98, Unilever, EU:C:2000:496; ja tuomio C-159/00, Sapod Audic, EU:C:2002:343. Unionin tuomioistuin on todennut kansallisessa lainsäädännössä käyttöön otettujen teknisten standardien ja asetusten osalta, että ennakkoilmoitusta komissiolle koskevalla velvollisuudella pyritään suojelemaan ennakkovalvonnan keinoin tavaroiden vapaata liikkuvuutta, joka on yksi unionin perustoista: tämä velvollisuus on siten olennaisen tärkeä, jotta jäsenvaltioita estetään luomasata teknisiä esteitä ja rajoituksia vapaalle liikkuvuudelle yhteismarkkinoilla.

³³ Ks. esim. tuomio 158/80, Rewe, EU:C:1981:163; tuomio C-228/98, Dounias, EU:C:2000:65.

Liite

Neuvoston päätös 98/415/EY, tehty 29 päivänä kesäkuuta 1998, jäsenmaiden viranomaisten velvollisuudesta kuulla Euroopan keskuspankkia suunnitelmista lainsäädännöksi³⁴

Euroopan unionin neuvosto, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 105 artiklan 4 kohdan sekä siihen liitetyn Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussääntöä koskevan pöytäkirjan 4 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen³⁵,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon³⁶,

ottaa huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon³⁷,

noudattaa perustamissopimuksen 106 artiklan 6 kohdassa ja mainitun pöytäkirjan 42 artiklassa säädettyä menettelyä,

(1) Euroopan keskuspankki, jäljempänä "EKP", perustetaan heti, kun sen johtokunta on nimetty,

(2) perustamissopimuksessa määrätään, että kansallisten viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla; neuvosto vahvistaa kuulemismenettelyn rajat ja ehdot,

(3) jäsenvaltioiden viranomaisten velvollisuus kuulla EKP:tä ei saa rajoittaa näiden viranomaisten vastuuta kuulemismenettelyn kohteena olevissa asioissa; jäsenvaltioiden on perustamissopimuksen 105 artiklan 4 kohdan mukaisesti kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla; tämän päätöksen 2 artiklan luettelo erityisistä aloista ei ole tyhjentävä; tämän päätöksen 2 artiklan kuudes luetelmakohta ei rajoita nykyistä toimivaltajakoa, joka koskee luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvää päätöksentekoa,

(4) Euroopan keskuspankkijärjestelmän, jäljempänä "EKPJ", rahapoliittiset tehtävät ja toimet on määriteltävä EKPJ:n ja EKP:n perussäännössä; talous ja rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankit ovat olennainen osa EKPJ:ää, ja niiden on

---

³⁴ EYVL L 189, 3.7.1998, s. 42.

³⁵ EYVL C 118, 17.4.1998, s. 11.

³⁶ EYVL C 195, 22.6.1998.

³⁷ Lausunto annettu 6 päivänä huhtikuuta 1998 (ei julkaistu virallisessa lehdessä).

toimitettava EKP:n antamien suuntaviivojen ja ohjeiden mukaan; talous ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa on sen ulkopuolelle jäävien jäsenvaltioiden viranomaisten kuultava EKP:tä lakiesityksistä, jotka koskevat rahapolitiikan välineitä,

(5) niin kauan kun jäsenvaltiot eivät osallistu EKP:n rahapolitiikkaan, tämä päätös ei koske päätöksiä, joilla näiden jäsenvaltioiden viranomaiset toteuttavat rahapolitiikkaansa,

(6) EKP:n kuuleminen ei saa tarpeettomasti pitkittää lainsäädäntömenettelyä jäsenvaltioissa; määräajan, jonka kuluessa EKP:n on annettava lausuntonsa, on kuitenkin oltava tarpeeksi pitkä, jotta se pystyy tutkimaan sille toimitetut asiakirjat riittävän huolellisesti; erittäin kiireellisissä tapauksissa, jotka on perusteltava, kuten esimerkiksi markkinatilanteen herkkyyden vuoksi, jäsenvaltiot voivat asettaa kuukautta lyhyemmän määräajan, joka kuvaa tilanteen kiireellisyyttä; erityisesti näissä tapauksissa olisi oltava mahdollista ottaa molempien edut huomioon kansallisten viranomaisten ja EKP:n välisten keskustelujen avulla,

(7) perustamissopimuksen liitteenä olevassa pöytäkirjassa N:o 11 olevien 5 ja 8 kohdan mukaisesti tätä päätöstä ei sovelleta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan, jos ja niin kauan kuin tämä jäsenvaltio ei siirry talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen, ja

(8) EKP:n perustamispäivästä talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkuun asti kansallisten viranomaisten on kuultava EKP:tä päätöksen 93/717/EY³⁸, ja perustamissopimuksen 109 I artiklan 2 kohdan mukaisesti,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

”osallistuvalla jäsenvaltiolla” jäsenvaltiota, joka on ottanut yhtenäisvaluutan käyttöön perustamissopimuksen mukaisesti;

”suunnitelmilla lainsäädännöksi” lainsäädäntöä, jossa sen jälkeen, kun siitä on tullut oikeudellisesti sitova ja jäsenvaltion alueella yleisesti sovellettava, annetaan säännöksiä, jotka koskevat rajoittamatonta tapauksen määrää ja jotka kohdistuvat rajoittamattomaan luonnollisten tai oikeushenkilöiden joukkoon..

2. Suunnitelmiin lainsäädännöksi eivät kuulu säädösesitykset, joiden yksinomainen tarkoitus on yhteisön direktiivien saattaminen osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.

---

³⁸ EYVL L 332, 31.12.1993, s. 14.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan perustamissopimuksen mukaisesti kuuluvilla aloilla ja erityisesti seuraavien kysymysten osalta:
  - valuuttakysymykset,
  - maksuvälineet,
  - kansalliset keskuspankit,
  - raha-, rahoitus-, pankki-, maksujärjestelmä-, ja maksutasetilastojen kerääminen, laatiminen ja jakaminen,
  - maksu- ja selvitysjärjestelmät,
  - rahalaitoksiin sovellettavat säännöt siltä osin kuin ne vaikuttavat merkittävästi rahoituslaitosten ja markkinoiden vakauteen.
2. Edellisessä kohdassa esitetyn lisäksi on muiden kuin osallistuvien jäsenvaltioiden viranomaisten kuultava EKP:tä suunnitelmista rahapolitiikan välineitä koskevaksi lainsäädännöksi.
3. EKP:n on heti lainsäädäntöä koskevan suunnitelman saatuaan ilmoitettava lausuntoa pyytävälle viranomaiselle, katsooko se tämän lainsäädännön kuuluvan toimivaltaansa.

3 artikla

1. Lainsäädäntöä valmistelevien jäsenvaltioiden viranomaiset voivat, jos katsovat sen tarpeelliseksi, asettaa EKP:lle lausunnon toimittamista koskevan määräajan, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi aika laskettuna päivästä, jona EKP:n puheenjohtaja vastaanottaa tätä koskevan ilmoituksen..
2. Erittäin kiireellisissä tapauksissa määräaika voidaan lyhentää. Tällöin lausuntoa pyytävän viranomaisen on ilmoitettava syyt kiireellisyyteen.
3. EKP:n voi hyvissä ajoin pyytää määräajan pidentämistä enintään neljällä viikolla. Lausuntoa pyytävä viranomaisella ei saa perusteettomasti kieltäytyä hyväksymästä tällaista pyyntöä.
4. Kun määräaika on kulunut umpeen, ei lausunnon puuttuminen estä lausunnon pyytäneitä kansallista viranomaista jatkamasta lainsäädäntömenettelyä. Jos EKP:n lausunto saadaan määräajan jälkeen, jäsenvaltioiden on tästä huolimatta huolehdittava, että se saatetaan 4 artiklassa tarkoitettujen viranomaisten tietoon.

4 artikla

Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että tätä päätöstä tehokkaasti noudatetaan. Tämän vuoksi sen on huolehdittava, että

EKP:tä kuullaan tarkoituksenmukaisessa vaiheessa siten, että suunnitelmaa lakiesitykseksi valmistelevalle viranomaiselle on mahdollisuus ottaa huomioon EKP:n lausunto ennen kuin se päättää esityksen asiasisällöstä ja että EKP:n lausunto saatetaan lainsäätäjänä toimivien viranomaisten tietoon, jos nämä eivät ole valmistelleet kyseistä lakiesitystä.

5 artikla

1. Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1999.
2. Kumotaan päätös 93/717/EY 1 päivästä tammikuuta 1999.

6 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 29 päivänä kesäkuuta 1998.

Neuvoston puolesta

R. COOK

puheenjotaja

© Euroopan keskuspankki, 2025

Postiosoite 60640 Frankfurt am Main, Germany
Puhelin +49 69 1344 0
Verkkosivu www.ecb.europa.eu

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu ei-kaupallisiin ja opetustarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Ks. erikoissanasto: [ECB glossary](#) (saatavilla vain englannin kielellä).

PDF ISBN 978-92-899-7134-8, doi:10.2866/1361297, QB-01-25-092-FI-N